

Шэклогъум и 4-р – лъэпкъхэм языкыныгъэ и Маф

№ 217 (19731)

2010-рэ илъэс

БЭРЭСКЭЖЪЫЙ
ШЭКИОГЪУМ и 3

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИГЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Шуфэс телеграммэхэр

Лъытэныгъэ зыфэсшырэ
Аслъан Кытэ ыкӕор!

*Лъэпкъхэм языкыныгъэ и Мафэ фэшI
сынфэгъушIо!*

Мы къэралыгъо мэфэкIым ылъапсэ зыфэкIо-
жыырэр цыфхэм блэнагъэу зэрахъагъэмрэ Хэгъэ-
гум илIыхъужь тариххэр лъытэныгъэ инэу
афэтшIырэр ары. ЛъэшIэгъуиплI фэдизкIэ
узэкIэIэбэжымэ, тятэжь пIаишгъэхэм Родинэм
ишхъафитыныгъэ къаухъумагъ ыкIи урысые
къэралыгъор агъэпытагъ.

Непэ патриотизмэрэ здегъэштэныгъэмрэ
тиIубытыпIэхэу хэгъэгур лъэныкӕо пстэумкIи
гъэкIэжыгъэным екхыгъэ пшъэрылхэр зэ-
шIотэхых. Тигуетыныгъэрэ тинишгъэдэкIыжэрэ
япхыгъэх Урысыем ыкIи цыфэу ащ цыпсэхэр-
рэм янеуцырэ мафэ зыфэдэцтыр.

Псауныгъэ пытэ уиIэнэу, Iофышхоу зэшIон-
хыхэрэм гъэхъэгъэ инхэр ащытшIынэу ыкIи шIоу
щылэр зэкIэ къыбдэхъунэу пфэсэIо.

Дмитрий МЕДВЕДЕВ

Лъытэныгъэ зыфэсшырэ
Аслъан Кытэ ыкӕор!

*Лъэпкъхэм языкыныгъэ и Мафэ фэшI
сынфэгъушIо!*

Ти Родинэ, ащ итарихъ, лъэшIэгъу пчъагъэм
къаклоцI зэгудгъэкIэгъэ хэбзэ шIагъохэу тя-
тэжь пIаишгъэхэм къытлгъагъэIэсыгъэхэм яфэ-
шIошэ шыпкъэу тарэгъушхо.

УшэтыпIэ къинхэм ялэхъан зэгурьIоныгъэ
пытэ азыфагу илгъэу я Хэгъэгум ишхъафиты-
ныгъэрэ изыкыныгъэрэ ахэр фэбэнагъэх. Лы-
хъужыныгъэу зэрахъагъэр, Урысыем шыпкъэ-
ныгъэ фыряIэу зэрэфлэжыагъэхэр зэкIэми ти-
федэ зыхэлъ гухэлъ инхэр къыбдэхъунхэм нае
зыкыныгъэмрэ здегъэштэныгъэмрэ ящысэ
шIагъоу тэркIэ ренэу цытыщтых.

Псауныгъэ пытэ уиIэнэу, гъэхъэгъэхохэр
пшIынхэу, шIоу щылэр зэкIэ къыбдэхъунэу
пфэсэIо.

Владимир ПУТИН

Адыгэ Республикэм щыпсэхуэу лъытэныгъэ зыфэтшIыхэрэр!

Лъэпкъхэм языкыныгъэ и Мафэ фэшI
тышъуфэгъушIо!

Зылъапсэ чыжыэу къышежыэрэ мы мэфэкIым
тыгу къегъэкIыжы урысые тариххым илIыхъужь
нэкIубгъохэм ащыщыр. Лъэпкъхэр зэкъоуцохи,
Хэгъэгум ишхъафитыныгъэ, изыкыныгъэ къы-
зэрахъумагъэм, лIыблэнагъэу ахэм къызыхагъэ-
фагъэм ар пытэу екхыгъ.

ЛъэшIэгъу пчъагъэхэм къаклоцI лъэпкъхэм азы-
фагу илгъэу хъугъэ зэкъотныгъэм, я Хэгъэгум шIу-
лэгъуныгъэшхоу фыряIэм уасэ фэтшIызэ мы
мэфэкIыр хэтэгъэунэфыкIы.

Непи, ыпэкIэ зэрэщытыгъэм фэдэу, Урысыем
хэхъоныгъэ ышIынымкIэ лъапсэу щытхэр лъэпкъ
зэгурьIоныгъэр, нэбгырэ пэпчъ и Хэгъэгум къы-
рыкIощтымкIэ пшъэдэкIыжь зэрихырэр къызэ-
рэгурьIорэр ары.

Адыгеим щыпсэхуэрэры ныбжыэу яIэм, лъэпкъэу
къызыхэкIыгъэхэм, динэу алэжыырэм ямылгы-
тыгъэу культурэ-тарихъ кIэн баир, республикэм
щыпсэурэ лъэпкъхэм ягушхъэлэжыгъэу къызэ-
тегъэнэжыгъэным рыгъуазэхэзэ ящыпакIэ агъэп-
сы. Тэ зы гухэлъым — Урысыер нахъ лъэш, нахъ
фэшIыгъэ хъуным тызэрэфэгумэкIырэм тызэрэп-
хы!

ТичIыпIэгъу лъапIэхэр, псауныгъэ пытэ, насып
шъуиIэнэу, шъуитворческэ кIуачIэ къыкIимычынэу,
неуцырэ мафэм шъуицыхъэ телгъэу шъупсэунэу
шъуфэтэIо! Адыгэ Республикэми, здыти Хэгъэ-
гушхоу Урысые Федерациеми апае IофышIоу
ешъухыжыэхэрэм гъэхъэгъэхохэр ащытшъу-
шIынэу тышъуфэлъаIо!

Адыгэ Республикэм и Президенту

ТХЪАКИУЩЫНЭ Аслъан

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —

Хасэм и Тхъаматэу Анатолий ИВАНОВ

КъэкIощт лэжыгъэм лъапсэ фашIы, гъэтхэсэ зэфэшхъафхэр Iуахыжыых

КОЦЫР етIупщыгъэу халъхъэ

Шэуджэн районыр республикэмкIэ лэжыгъэ зэфэш-
хъафхэр анахъ зыщагъэбэгъорэ районхэм зыкIэ ащыщ.
Тызыхэхъащт илъэсми ащ фэдэ гъэхъагъэм лъыкIэ-
хъанхэм фэзыщэнхэ зылгъэкIыщтхэм апэ ит бжыхъасэ-
хэм япхъын зэрэзэшIуахыщт шIыкIэр.

Бжыхъэм ошхыбэ къызэрешхыгъэм иягъэкIэ лэжыгъэ
зэфэшхъафхэм япхъын, тапэрэ илъэсхэм ялгытыгъэ-
мэ, лъэшэу гужъуагъэ. Непэ чIыгулэжыхэм
мэфэ ошIухэу къызэлъыкIуагъэхэм ама-
лэу щылэ пстэури агъэфедэзэ, бжыхъасэ-
хэм, анахъэу коцым, ипхъын кIуачIэу яIэр
зэкIэ фагъэзагъ.

Мэфэ ошIухэм пхъэн ыкIи гъэтхэсэ Iу-
хыжыын IофшIэнхэр зэрэзэхащагъэхэр
зэдгъашIэхэ тшIоигъоу Шэуджэн районым
шэклогъум и 1-м тыщылагъ. Ащ пхъэныр
зыщыкIорэ жьогъэ хъасэм тыщыIуагъ
район администрацием ипащэу Хъуажь
Налбый.

(ИкIэух я 3-рэ нокIубгъом ит).

КъыкIэлъыкIорэ номерыр шэклогъум и 9-м къыдэкIыщт.

«Шъукъэушыжь!»

Икъушт хэкIодагъэр!»

Чъэпыогъу мазэм Адыгеим игъогухэм аварие 65-рэ
къатехухъагъ. Ахэм нэбгырэ 11 ахэкIодагъ. Водитель,
пассажир ыкIи гъогурьIо 90-мэ шъобжхэр хахыгъэх.

Анахыбэу авариехэр зыщыхухэу, анахъ щынагъоу
алыгъэрэр гъогоу М-4 «Дон» зыфиIорэр ары. Ащ хэ-
хъэрэ участкэу Теуцожь районым къыхиубыгъэрэм мафэ
къэс авариехэр къыщэхух. Аужырэ хъугъэ-шIагъэр
зыпкъ къыкIыгъэр автомобилэу «Окам» иводителэу
илъэс 74-рэ зыныбжь пенсионерыр ары. Тракторэу
пхъэлэшэ зыпышIагъэр ымылгъэгоу ар еуагъ, а чIыпIэм
ащ ыпсэ щыхэкIыгъ.

Мы илъэсыр къызыхагъэм къышегъэжыагъэу кIэ-
лэцIыкIухэр зыхэкIодэгъэ хъугъэ-шIэгъэ 29-рэ Адыгеим
къыщыхъугъ. Ахэм зыныбжь имыкIугъэ нэбгыриплI
ахэкIодагъ, 27-мэ шъобжхэр хахыгъэх.

Шъугу къэдгъэкIыжыын гъогухэм къатехухъэгъэ
авариехэм ахэкIодагъэхэм я Дунэе шIэжь мафэ екхуIэу
Мыекъуапэ зэхэхъэшхо зэрэщыкIощтыр. Ар Лениным
ыпIэ зыхырэ гупчэм шэклогъум и 8-м, пчэдыжыым
сыхъатыр 11-м щызэхашт. «Шъукъэушыжь! Икъушт
хэкIодагъэр!» — джары митингым зэреджагъэхэр.
ЗэхэщакIохэм шъукъырагъэблагъэ зэхэхъэм шъухэлэ-
жъэнэу.

(Тикорр.).

УФ-м миграциемкIэ икьулыкьу икьутамэу Адыгэ Республикэм шы-
Iэм цыф кошыным фэгъэхьыгъэ
Iофыгъо шъхалэхэм зыщатегушы-
Iэгъэхэ зэлукIэ зехищэгъагъ. Ащ
хэлэжьагъэх АР-м икьэралыгъо
структурэхэм ыкIи лъэпкэ зэфэшъ-
хьафэу ащ шыпсэухэрэм яобщест-
веннэ организациехэм яллыкIохэр.

Миграцием ехьылагъэу хэбзэ-
гъэуцугъэу шыIэхэм зэхьокIыны-
гъэу афэхьугъэхэр кьэзэрэу-
гъоигъэхэм къафалотагъ. Ахэр анахьэу
зыфэгъэхьыгъэхэр IэкIыб кьэралы-
гъоигъэхэм кьарыкIыгъэ цыфхэр уна-
гъохэм, физическэ лицэхэм адэжь
Iоф ащашIэным паче патент къазэ-
ратышт шыкIэр ыкIи Урысыем
щыпсэурэ лъэпкэ зэфэшъхьафхэм
ялэпкэгъэхуэу IэкIыб хэгъэгухэм
арысхэр ежъхэм яшIоигъоныгъэкIэ
ячIыгужъ кьэкошчыгъэхэмкIэ
амалэу ялэхэр зыфэдэхэр арых.

Федеральнэ кьулыкьум икьутамэу
Адыгэ Республикэм шыIэм ипашэу Алек-
сандр Ивашиным ипэублэ гушыIэ кы-
шыхыгъыгъэ кьулыкьу зэфэшъхьафхэм,
общественнэ движениехэм япашэхэр,
журналистхэр кыыхагъэлажьэхэу мыщ
фэдэ зэлукIэ апэрэу Мыекъуапэ зэрэщы-
зэхашагъэр, тапэки ахэр яIэпыIэгъухэу
яIоф нахьышIоу зэрагъэпсышттым зэрэпы-
лбьыштхэр.

Республикэ кьутамэм иотделэу хэгъэгъу
кIоцI IофшIэн миграциемрэ иммиграци-
оннэ контролымрэ афэгъэзэгъэм ипашэ
ипшгъарылхэр зыгъэцIэу Владимир
Литвиненкэм тызыхэт илэсым иапэрэ
мэзибгъу окIофэ оперативнэ-профилакти-
ческэ Iоф 220-рэ зэрэзрахьагъэр, нэб-
гыри 140-мэ миграционнэ хабзэхэр зэра-
укъуагъэхэр кьызэрэхагъэщыгъэр кы-
Iуагъэх. Ахэм сомэ мин 323-рэ тазырэу
атыралъхьагъ.

Тазырхэр зыфэдэхэр цыфхэм ашIэным
паче агу кьэзэгъэкIыжы: административнэ
хэбзэукононыгъэм фэгъэхьыгъэ Кодексым
истагъу 18.10-м диштэу, цыфыр мыхъу-
нэу зекIуагъэмэ, сомэ мини 2-м кышце-
гъэжагъэу мини 5 нэс рагъэтышт. Стагъу
18.15-мкIэ (иа 1-рэ Iахъ) сомэ мин 25-м
кышцегъэжагъэу мин 50-м нэс, юриди-
ческэ лицэхэм апае тазырыр сомэ мин
250-м кышцегъэжагъэу мин 800-м нэсэу

Кошын Iофхэм атегушыIагъэх

атыралъхьащт е ахэр зыпылъ Iофхэр мэ-
зиш ипалгъэу кьызэтырагъэузонхэ фитых.

В. Литвиненкэм кьызэрэхагъэщыгъэм-
кIэ, чIыпIэ зэфэшъхьафхэм кьарыкIыгъэ
цыфхэу гъэбылгыгъэкIэ унагъохэм Iоф
афэзышIэхэр кьызэрэхагъэщыштхэм
яшгъыпкэу дэлэжьагъэх, патентхэр зэрэз-
рагъэгъотышт шыкIэхэр нэбгырэ 50-мэ
къафалотагъ.

УичIыгужъ къэбгъэзэжыщтмэ...

2006-рэ илэсым УФ-м и Президенты-
гъэу В. Путиным иунашъокIэ аштэгъэгъэ
кьэралыгъо программэр тилэпкэгъэхэр
(лъэпкэ пстэури кыыхеубытэх) ячIыгужъ
къагъэзэжынымкIэ хабзэм ишIуагъэ зэ-
раригъэкIышттым фэгъэхьыгъагъ. Ар зэра-
штагъэр цыфышхьэ пчъагъэм тикъэра-
лыгъо кьызэрэщышкIэрэм, шъолыр
зэфэшъхьафхэм ащылэжьэрэ цыфыбэ
IэкIыб кьэралыгъохэм къазэрарыкIырэ,
нэмыкI Iофхэми япхыгъагъ. ЯчIыгужъ
къэзыбгынэгъэгъэ хэхэхэм къагъэзэжы-
мэ, тыхэгъэгъу шыпсэухэмэ ыкIи шыла-
жэхэмэ нахьышIоу кьэралыгъом ипашэ
ылъытэгъагъ.

КъэкIожьы зышIоигъохэр джырэкIэ
зышыпсэухэрэ хэгъэгухэм УФ-м и ОФМС

илыкIохэу ащылэхэм е ятхылхэр тэрэзэу
агъэпсыгъэхэу УФ-м ишъолыр шэпсэу-
хэмэ, федеральнэ кьулыкьум икьутамэ-
хэм ащыц якIолIэхэ фае, ахэм анкетэ-
хэр шагъэпсыштых. А чIыпIэ кьутамэр
зыхъышIэ субъектыр кьэралыгъо про-
граммэу ыпшгъэкIэ зигугъу къэтшыгъэм
хэлэжьэу шытын фае.

Къэлогъэн фаер УФ-м и субъектхэр экIэ
программэм зэрэхэмылажьэхэр ары. Адыгэ
Республикэри ахэм ахэхъэ. Арышъ, ти-
республикэ шыпсэунэу кьэзыгъэзэжы
зышIоигъохэм яIофхэр зэпагъэфэныр
нахъ кын.

Программэм хэлэжьэ зышIоигъохэм,
ятхылхэр загъэпсыхэкIэ, свидетелствэ
къараты, IэкIыб кьэрал кыкIэу тыхэгъэгъу
кыыхэхэрэм статусэу ялэшттыр, УФ-м
игъунапкэхэм узэрарыкIыштыр ыкIи
укъызэрарыхьащтыр къафалутагъ.

2010-рэ илэсым кыкIоцI кьэралыгъо
программэм изэшIохын нахъ гъэпсын-
кIэгъэным фэшI джыри унэшъо заулэ кIэу
аштагъ.

Джырэ уахътэ пIэлъэ гъэнэфагъэкIэ ти-
кьэралыгъо шыпсэунхэу фитыныгъэ зигIэр
нэбгырэ 1214-рэ, шыпсэунхэм зыгъэзыгъэ-
псыхьагъэхэр (вид на жительство зигIэр)
нэбгырэ 320-рэ.

ЧIыгужъым къэкIожьы зышIоигъохэм
къэбарэу ящыкIагъэр экIэ Адыгеим ми-

грациемкIэ икьулыкьу шагъотышт е офи-
циальнэ сайтэу www.ofms.ru. зыфиIорэм
кьырахышъушт.

УпчIэхэр, джэуапхэр

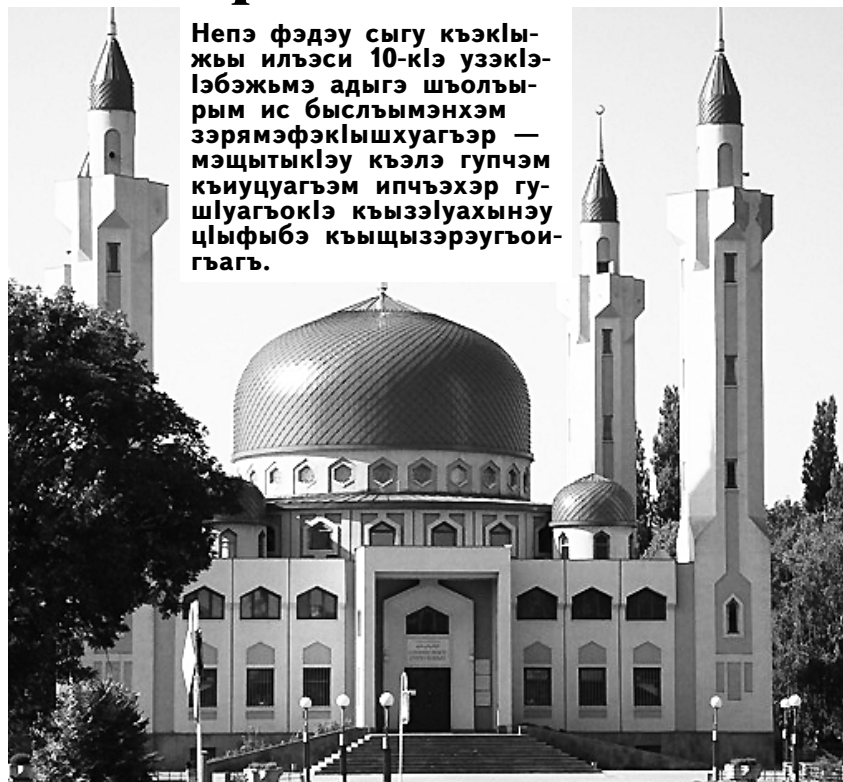
ЗэлукIэм хэлэжьагъэхэм зытегушыIэ-
гъэхэ Iофыгъохэм афэгъэхьыгъэу упчIабэ
къагъэуцугъ. Ахэм ащыщых IэкIыб хэгъэ-
гъухэм кьарыкIыгъэ студентхэу унагъохэм
IэпыIэгъу афэхьухэу лэжьапкIэ кьызфэ-
зылэжьыжыныу фаехэм фитыныгъэ (па-
тент) зыкIарамытырэр, Красногвардейскэ
районным шыпсэурэ курдхэм Iоф ашIэ-
нымкIэ, нэмыкI кьэралыгъо кошыжын-
хэмкIэ пэрыохьухэр зыкIаIэхэр, ахэр ти-
кьэралыгъо игъэкIыжыгъэхэмкIэ унэ-
шъуакIэу тызыхэт илэсым аштагъэхэм
яшIуагъэ къэкIоштмэ, нэмыкIхэри.

Кьэралыгъо программэу цыфхэр ко-
шынхэм фэгъэхьыгъэм Адыгэ Респуб-
ликэр зыкIыхэмылажьэрэр бэмэ ашIэ
ашIоигъуагъ. Джэуапыр кIэкIы: ти-
республикэ федеральнэ гупчэм дотации (хэбзэ
ахъщэ IэпыIэгъу) кьыритыгъэ ыгъэпсэухэ-
рэм зэрэщыштыр ары. Адыгеим икыжышты-
хэми, кыыхажы зышIоигъоми атыригъэ-
кIодэн мылкъу иIэп. Арышъ, кошыжын
зыгу хэлэхэр УФ-м инэмыкI субъектхэу
зигугъу къэтшыгъэ кьэралыгъо програм-
мэм хэлэжьэхэрэм ащыц кIонхэшъ, ащ
илэсифтэ исынхэ фае.

Мы Iофхэм анэмыкIэу, В. Путиным
иунашъоу тилэпкэгъэхэм якъэкIожьы-
жын фэгъэхьыгъэм УФ-м кыыхажы зы-
шIоигъохэм урысыбзэр ашIэу, урыс куль-
турэм хэшIыкI фыряIэу шытын фаеу зэри-
тхагъэми тегушыIагъэх. Бзэм ехьылIа-
гъэу хэгъэхьыгъэ ащ зэрэфашIын фаем
АР-м лъэпкэ IофхэмкIэ, IэкIыб кьэрал-
хэм ащыпсэурэ тилэпкэгъэхэм адыряIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм
иамалхэмкIэ и Комитет иIофышIэу Пэрэ-
ныкIэ Фатимэ игъэкIотыгъэу кытегушы-
Iагъ. Урысыбзэм нэмыкIэу къэкIожьы-
хэрэм нылдэлъфыбзэр, лъэпкыым ыбзэ,
ашIэн фаеу унашъом хагъэхъожьымэ
ишIуагъэ кьызэрэкIоштым кыкIигъэ-
тхыгъ. Ащ фэгъэхьыгъэу Комитетым Iоф
гъэнэфагъэ егъэцIэ, лъэIу тхылхэр
Кьэралыгъо Думэм, ФедерациемкIэ Сове-
тым, шъолырхэм хэхъоныгъэхэр ашIын-
хэмкIэ Министерствэм агъэхьыгъэх.

ШЪАУКЪО Аслъангуаш.

Ильэси 10 зэрэхьугъэм фэгъэхьыгъ

Непэ фэдэу сыгу къэкIы-
жы ильэси 10-кIэ узэкIэ-
Iэбэжымэ адыгэ шъолы-
рым ис бислэымэнхэм
зэрэмэфэкIышхуагъэр —
мэщытыкIэу кьэлэ гупчэм
къиуцуагъэм ипчэхэр гу-
шIуагъокIэ кьызыIахынэу
цыфыбэ кьышызэрэу-
гъоигъагъ.

Мэщытыр Тхьэм иун. Бгъу пстэум-
кIи дахэ, зэкIэупкIагъ, къабзэ,
иазэнэджалэхэр тыгъэм пэшIэтых,
быбыжыштытм фэдэх.

Хэтэ а мэщыт дахэр азыгъэшIы-
гъэр? Ар нэмыкI хэгъэгъу кьышчы-
хьугъ, Алахьым шIу ылэгъуи,
мылкъуи, шIэныгы кьырити, адыгэ
чIыгум щыригъэгъэуцугъ мы мэ-
щытыр. Ащ ыцIэ тэркIэ къэлогъуае

— Араб Эмират Зэхэтым япшыпIэу
Рас-аль-хайм ишейхэу Хьамид Бин
Мак-аль Кассимы ары. А хьары-
шхом хэлэжьэнэу тиадыгэ хэгъэгъу
цыкIу гъусэхэр иIэу ар къэбыбы-
гъагъ. ШIоу ышIагъэм ипэгъокI
псапэ Тхьэм кьыретыжъ.

Шэклогъу мазэм и 2, сыхьатыр
11 мэхъу. БгъунтIумкIэ чэум фэ-
дэу цыфхэр шгытх (нахьыбэр ху-

лфыгъ). Ахэм азыфагу дэкIэу
гъогу занкIэ къекIуалIэ мэщытым
ипчэ. Дэнэ шъагъэр ращэшъ, гъо-
гур кьызэфашIы. ХьакIэхэр игъу-
сэхэу къэкIо тиапэрэ Президент, мэ-
щытым илэгуц зэкIэри кьытеу-
цох. ЫцIэм фэдэр зышхьэу Джа-
рымэ Аслъан Алыи ыкIэу икIэща-
кIоу мэщытыр агъэуцугъ. Ари на-
сыпыгъ. Ипсауныгъэ пытэу, игъа-
шIэ кIыхьэу бэрэ Тхьэм щегъал.

НыбжыкIэу, лъэгъупхьэу Адыгэ
Республикэм имуфтиеу Шыумэфэ
Инвер Мышъэост ыкIоом зэхэхэр
кьызыIуехы, къурланыбзэкIэ цыф-
хэм зактыфегъазэ. Диным фэла-
жэхэу, мы мэщыт шIагъор альэ-
гъуныр зинасып кымыыхыгъэхэу
дунаим ехыжыгъэхэм афэлъаох.
Сэри сахэт къекIоллагъэхэм. ЗэкIэ-
ми заплъыхьэ, къэгъушыIэхэрэм
ядэлух, ау сэ сынэгъу кыкIэуцорэр
сиальбом дэлъ сурэтым нэбгыри-
щэу итхэр ары: Къуижь Чэлэмэт,
Хьамхьукъо Хьусен (сят), ХьаткIэ
Джанхъот. Диным фэлажэхэу зиду-
най зыхъожьыгъэхэм ахэр ащы-
щых. Сятэ сэ къэсшIэжьырэн, ау
кьызэралотэжьырэмкIэ, диным хэ-
шIыкIышхо фыриагъ. Мэщытым
ащ нэмаз шаригъэшIы зыхьукIэ,
блэкIыхэрэр къэуцухэти едэлүшты-
гъэхэу, мэкъэ дахэкIэ къурланыбзэр
кыIоштыгъэу къалотэжы.

Зы такык гъорэм сыкэгуэмэ-
кIыгъагъ «тфэIыгына, тфэгъэкъэ-
бзэна мы мэщыт хьазынэр?» слух.
Ау тимэщыт непэ уигъэрэзэнэу,
уигъэгъушхонэу щыт, лъытэныгъэ
зыфэтшIыхэу мэщытым чIэт дин-
лэжхэм «Тхьашъуегъэпсэу» ятэлэ.

Сэри илэсипшIым кыкIоцI ре-
нэу бэрэскэхэу нэмазым мэщытым
сыкIуагъ, шыкур.

ХЪАМХЪУКЪО Нурьет.

Шъушчымышын!

**Зэпахырэ узэу по-
лиомиелитым
пэшIуекIорэ вакци-
нэр джырэ уахътэ
Адыгеим шыпсэу-
рэ кIэлэцIыкIухэм
ахалхьэ. Ар
чэзыуитIоу ре-
кIоIышт, апэрэр
тыгъэгъазэм и 3-м
аухышт. Мэфэ
29-рэ зытешIэкIэ,
ятлонэрэр рагъэ-
жъэшт. Вакцинэм
ихэлъхьан фэгъэхьыгъэ къэ-
бар зэфэшъхьафхэр зэхэтэхы ыкIи ны-
тыхэр гумэкIыгъо ащ хидзагъэх. Нахъ
шхьэхьыгъэу Iофыгъор къедгъэлотагъ
Адыгэ Республикэм пса-
уныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и
Министерствэ
иконсультант-педиатрэу ХьаткIэ
Хьарьет.**

— Ильэс 50 фэдиз хьугъэ
мы вакцинэр загъэфедэрэр
ыкIи сабыим иягъэ екIы-
рэн, — кьэIуатэ ащ, — ушы-
щынэнэу щытэп. Ау полио-
миелитыр зэпахыным ишы-
нагъо шыIэ хьугъэшъ, ащ
нахъ уфэсакъмэ нахьышIу.
Ны-тыхэм къагурыIон фае а
узым сэкъатныгъэ сабыим
хихын зэрилъэкIыштыр ыкIи
вакцинэр халъхьэмэ зэрэна-
хьышIур.

Дагъыстан, Ингушетием,
Чэчэным вирусым закышчи-
Iэтыгъэу зэрагъэунафыгъэм
кыыхэкIэу, Урысыем исани-
тар врач шхьаIэ унашъо
ышIыгъ Кьыблэ федеральнэ
шъолырым (илэсым кьы-
шгъэжагъэу 6-м нэс зы-
ныбжэу) ыкIи Темеыр Кав-
казым (мэзихым кышгъэгъэ-

жыагъэу илэс 15-м нэс зы-
ныбжэу) ащыпсэурэ кIэлэ-
цIыкIухэм зэпахырэ узым пэ-
шIуекIорэ вакцинэр ахалъ-
хьанэу.

ХьаткIэ Хьарьет кьызэ-
риIуагъэмкIэ, кIэлэцIыкIу
IыгъыпIэхэм медицинэм
иIофышIэхэр кIохэзэ, са-
бийхэр вакцинацие ашIых.
Ащ имызакъоу кIэлэцIыкIу
поликлиникэхэми цыфыбэ
ачIэлъгъэшт. Къалэу Мые-
къуапэ пштэмэ, ны-тыхэу
зисабый уц хьазымыгъэлъ-
хьагъэхэр кыыхэкIыгъэх, а
пчъагъэр бэп, районхэм,
зэкI пIоми хьунэу, кIэлэцIы-
кIухэр къырашчалIэх. Про-
цент 95-мэ вакцинэр за-
халъхьэкIэ, узыр зэпахы-
ным ишынагъо шылэштып.

IЭШЫНЭ Сусан.

КъэкIошт лэжыгъэм лъапсэ фашIы, гъэтхэсэ зэфэшхьафхэр Iуахыжых

ЛЭХЪУСЭЖЪ
Хьаджэртбий,
«Адыгэ макьэм»
ижурналист.

КОЦЫР етIупщыгъэу халъхъэ

(Апэрэ нэклиубгъом
къыщэжъ).

— Ошх зэпымыужъэу къещыгъэхэм лъэшэу тагъэужъагъ пхъэн ыкIи гъэтхэсэ Iухыжын IофшIэнхэмкIэ, — джаруштэу къырегъажъ губгъо IофшIэнхэр зэрэкIохэрэм фэгъэхьыгъэ къэлотэныр Хьуажъ Налбий. — Тапэрэ ильэсхэм игъо блэмыкIэу а IофшIэнхэр зэкIэ ищыкIагъэм лъыкIахъэу тилэжыа-кIохэм зэшIуахыштгъэх. Ащ тыфищэщыгъ ахэр бэгъонхэм.

Ащ пьдзагъэу районым ипашэ къытфелуатэ мэфэ ошIу залуэу къызэкIэлгъыкIуагъэхэм мафи чэщи ямылэу чIыгулэжхэр губгъом зэритхэр. Ахэм яIофшIэн гъэхьагъэ къыкIакоу зэхэщэным фэшI ящыкIагъэр зэкIэ аIэкIэгъэхьэгъэным, губгъом итхэм ягъэххэн тэрэзэу зэхэщэгъэным афэгъэхьыгъэ амалхэр район администрацием зэрехъх.

— Непэ анахъэу тыналэ зыгъетыр, пстэуми апэ идгъэшъырэр лэжыгъабэ къызэрэгъэхьыжырэ бжыхъэ коцым ипхъын, — къыкIегъэхъы Хьуажъ Налбий. — ПстэумкIи коцыр зыщытшIэнэу дгъэнэфагъэр гектар мин 13,5-рэ, ащ шыщэу непэ еху-лэу районым шапхыгъэр гектар мини 6 фэдиз хъазыр. ПстэумкIи лэжыгъэ къэзыгырэ

бжыхъасэхэу ыкIи кIымафэр изыхыштхэ лэжыгъэхэу гектар мин 17,7-рэ фэдиз хъазыр тIхъынэу щытмэ, шэклогум и 1-м еху-лэу чылапхъэр зэдгъэкIу-гъэр гектар мин 11,5-м ехъу. Ты-зыхэхьэгъэ тхымафэр тинепэрэ мэфэ ошIухэм афэдэу кIоштмэ, бжыхъасэхэм япхъын зы тхыма-фэм шIомыкIэу зэшIотхышт.

махъор» ары. Мыши мары шъуи-нэрылгъэу пхъэн IофшIэныр уигъэрэзэнэу зэрэщызэхъагъэр, мэфэ зыщыплыкIэ бжыхъасэхэр зыщашIэнхэу агъэнэфэгъэ гек-тар 900-м чылэпхъэшIухэм яегъэкIун аухышт.

— Налбий къызэриуагъэмкIэ, тыгъэгъэзэ гектар мини 10,8-м ехъоу ялагъэм иIухыжын аухыгъ. Ащ

***** Шэуджэн районым шэклогум и 2-м еху-лэу гектар 8490-мэ бжыхъэ коцыр ащапхыгъ, ар зэкIэ халъхъан фаем ипроцент 63-рэ.**

***** Хъэ гектар 2500-у апхъын фаем шыщэу халъ-хъэшъугъэр гектар 1780-рэ, къыщыкIэгъэ гектар пчъагъэр коцым рагъэубытынэу рахъухъагъ.**

— Налбий, бжыхъасэхэм япхъын анахышIоу зыщызэхэ-щэгъэ чIыплэхэм ацIэ къыт-фелуагъэмэ дэгъугъэ.

— Ильэс къэс лэжыгъэу къыщахыжырэмкIи, пхъэн IофхэмкIи районым пэрытныгъэ щызылгъэхэм ащыщ Къэгъэ-зэжъ Мурат зипэщэ ООО-у «Заря-р». Непэ еху-лэу а хъызмэт-шIапIэм районымкIэ апэрэу пхъэныр шаухыгъ. Мы тызыхэт жьогъэ хъасэу пхъэкIо агрегати-щыр къыщекIокIырэр зичIыгур тифермер цIэрылоу ОтэщыкIо Аслъан зипэщэ СПА-у «Былы-

гектар телыгъэу центнер 18,2-рэ къырахи, пстэумкIи тонн мин 19,7-рэ фэдиз къахыжыгъ, ар гъэм изыпетыгъэкIэ мыдэу елгы-тэ. Натрыфым, пынджым, соем, шъоушыгъэ зыхашIыкIырэ чIып-лым, кIэным иугъойжыны райо-ным шагъэпсынкIэ.

Мыщ хэгъэхъоныгъэ къыфэс-шыжы сшIоигъу: республикэм мэкъу-мэщымкIэ и Министер-ствэ къызэритыгъэмкIэ, шэкло-гум и 1-м районым пстэумкIи бжыхъэсэ гектар 2570-рэ шап-хыгъ.

РайонымкIэ апэу аухыгъ

фэхъазырхэу бжыхъэ губгъо IофшIэнхэм апэгъо-кIыгъагъэх. Ошхыхэм пэрыохъоу къыздахыгъэхэм апэшIуекIохэзэ, хъызмэтшIапIэм ичIыгулэжхэм чаныгъэу къахэфагъэм фищэгъэх зэкIэ бжыхъа-сэхэм япхъын районымкIэ апэу аухыным.

— Азамат, гъэтхасэхэм яIухыжынкIэ шъуиIоф сыдым тета?

— А лъэныкъомкIи тIлофхэр ошхыхэм зэ-тыралжэгъагъэхэми, зэрэзэшIокIыгъэм уезэгъышт. Ауужырэ ильэсхэм тичIыгухэм тыгъэгъазэр ащы-тэгъабагъо. ГъэрэкIо тыугъойжыгъэм гурытымкIэ гектар телыгъэу центнер 30-м ехъу кытхыгъ, тэри, зыльэгъугъэхэми дгъэшIагъоу тыхъэситIу гектар пэпчэ центнер 40 къатыгъ. Мыгъэ осэ дэгъу зилэ а лэжыгъэр гектар 500-м ащыIутхыжыгъ, гек-тар телыгъэу центнер 29-рэ къэтхыжыгъ. Натры-фэу тилэгъэ гектар 300-м изы гектар къытыгъэм тигъэрэзэпагъэп, утыжыгъэм телытагъэу цент-нер 45-рэ. ТичIыгухэмкIэ ар макIэ, гъэрэкIо гектар пэпчэ центнер 60 кытхыгъагъ.

— Губгъо IофшIэнхэм анахъ защызгъэчаны-рэ механизаторхэм ацIэ къытфелуагъэмэ дэгъугъэ.

— ЗэкIэ IофшIэн зэфэшхьафэу тыхъыз-мэтшIапIэ щызэшIотхыэрэр зыгъэцакIэхэрэр механизатор нэгъырий. Ахэр мажъох, мапхъэх, лэжыгъэр Iуахыжы. ЗэкIэми тагъэразэ. Анахъ къахэзгъэшхэрэр Сергей Панкрушиныр, Виктор Кудриныр, Сергей Терентьевыр, Николай Конозен-кэр арых.

Джары ООО-у «Заря» пхъэнымкIи, гъэтхасэ-хэм яIухыжынкIи IофшIэнэу яIэхэр зэрэ-щызэшIуахыгъэхэр.

Сурэтым итыр: **Къоухъужь Азамат.**

Агрегатищыр зэуж итхэу мапхъэх

Асфальт гъогум зыщыпэ къе-олIэрэ жьогъэ хъэсэ иным пхъэкIо агрегатищ, ахэр зы-щыпхъагъэхэм каток зыпышIэ-гъэ тракторэу жьогъэ шъха-шъор зыубэрэр, автомашинэхэу коц чылапхъэр къэзыщагъэхэр къыщэлъагъох. Мы чIыплэм та-щылокIэ зикок апхырэ СПА-у «Былымахъом» ипашэу, зэлъа-шIэрэ фермерэу ОтэщыкIо Аслъанрэ ащ игуадзэу Отэ-щыкIо Налбийрэ.

— Аслъан, къэоуха коцым ипхъын? — апэу зыфэтэгъазэ бэшIагъэу тшIэрэ фермер цIэрылом.

лъэшэу тигъэужъагъ, бэшIа-гъэ губгъо IофшIэнхэр зыты-ухыштгъэхэр. Мары джы мэфэ ошIу дэгъухэр къызэкIэ-лэкIохэшь, зэкIэми тигу-шIуагъу.

— Гектар тхыапша къыпфэ-нагъэр?

— Чэщ-мэфэ IофшIэгъуип-лым чIыгу гектар 440-мэ ко-цыр ядгъэкIугъ, къэнэгъэ гек-тар 460-р ащ фэдиз уахыткIэ тыхын фае. Къыхэзгъэщы сшIоигъу мыгъэ апэрэу фран-цузскэ коц чылапхъэ згъэфедэ-нэу зэрэтесуыбытагъэр, ар гек-тар 400-м къащызгъэкIышт.

— Тилэжыгъэ шъхьалэ ип-хъын мы тызыхэт жьогъэ хъа-сэу гектари 140-рэ хъурэм къыщызгъэху, — джэуап къе-тыжы ОтэщыкIом. — Гектар 15-у къэнагъэм агрегатищым-кIэ ищыкIэгъэжыр сыхъат зытIуш.

— Тхыапша коцэу пстэумкIи хэшъульхъащыр?

— Гектар 900 коц къыз-щыдгъэкIы тшIоигъор. Гъэрэ-кIуи коцэу тилагъэр ащ фэдиз, гектар телыгъэу ащ центнер 60-м къыщымыкIэу кытхыгъ. Мыбжыхъэ чIыопсым изытет

Ащ фэшхьафэу ильэс заулэм сыушэтыгъэ ыкIи лэжыгъэ дэ-гъукIэ кытэгъэр коц чылап-хъэу «Таня» зыфиорэр сэгъэ-федэ.

КъыщекIокIых пхъэкIо агре-гатищыр зэуж итхэу жьогъэ хъасэм. Ахэм чэщ-зымафэм къыкIокI коц чылапхъэр гекта-ри 120-мэ арагъэкIу.

Сурэтхэм арытхэр: (ышь-хъагъырэр) пхъэным хэлэ-жъэрэ механизаторэу **Сергей Сениковыр**; (ычIэгъырэр) пхъэкIо агрегатхэр зэлъэ-кIох.

Районым ипашэ губгъо IофшIэнхэр дэгъоу зы-щызэхъагъэхэу зыфилогъэ ООО-у «Заря» тэкIо. Ащ ихъамэ зэтегъэпсыхъагъэ тыщылокIэ хъызмэт-шIапIэм иагроном шъхьалэу Къоухъужь Азамат. Ащ ташегъэгъуазэ гъэтхасэхэм яIухыжынырэ бжы-хъасэхэм япхъынрэ зэрэзэхъагъэхэм.

— Рапсэу гектар 303-рэ, хъэу гектари 100, коцэу гектар 910-рэ бжыхъэм тIхъынхэу дгъэ-нэфэгъагъэ, — къырегъажъ Азамат. — Рапсы-ри, хъэри тIхъыгъахъ. Коцым ихэлъхъани тыгъуасэ тыухыгъэ. Рапсыри, хъэри дахэу къызэлъы-хэкIыгъэх, ахэм ящыкIагъэр зэкIэ ятшIыллагъ. Коцым ипхъын апэу тызыфежъэм, гектар 22-рэ нахъ хэтымылхъагъэу, ое зэпымыужхэр къежъэх, ошIу охътэ макIэу къыхэкIырэм жьогъэ шъха-шъор къытыригъэгъушыкIымэ агрегатхэр губ-гъом итцэных Iомэ ошхыр къыригъэжъэжъэзэ, бжыхъасэхэр зыщыпхыгъэнхэ фэе охътэшIухэр тIэклигъэкIыгъэх.

Азамат къызэрипорэмкIэ, цыфхэмкIи, тех-никэмкIи, чылапхъэхэмкIи, гъэстыныпхъэмкIи

ТХЫЛЪЫКІЭХЭР

Джырэблагъэ тхылъ гъэшлэгъон седжагъ. Ащ ышлэр «Адыгэу дунаим укытехъуагъэмэ...» Ар зытхыгъэхэр Тэу Замир, Тэшгу Светлан, Дэрбэ Тимур. Мыхэр тележурналист цэрылох, Тимур поэт гъэнфагъ, жэбэз дахэ аІулъ, къаІуатгэрэм ренэу уедэлъу пшІоигъо зэпыт, къатхы-рэмэ уаджэнкІэ тхъагъо, агукІэ, апсэкІэ, къэлотэкІэ дахэу яІэмкІэ узэлъаубыты. Арышъ, ахэм атхыгъэм уемызэшхэу уеджэ.

Адыгэхэм ялгъэпкъэгъухэр нэмыкІ къэралыгъомэ зэрарысхэр ашлэ, ау ахэр ячІыгъухэм, зыщыпсэурэ къуаджэхэм, къалэ-хэм язэрэщыт, ящыІакІэ, зекІокІэ-шІыкІэу, адыгэ хабзэу ахэлъхэм кІэу къахъагъэхэр, ахэр аштэнхэу зыкІэхъугъэхэр, лгъэкъуацІэхэу, цІэхэу ахыхэрэм зэхъокІыныгъэу афэхъугъэхэр тхэку исхэм янахыбэм ашІэрэп. Ары тхылъыр гъэшлэгъон къэзышІырэр.

Тилгъэпкъэгъоу нэмыкІ къэралыгъохэм арысхэм адыгэ гушыІэу агъэфедэхэрэм зэхъокІыныгъэхэр мымакІэу афэхъугъэх, мэхъанакІэхэр зыгъотыгъэхэри ахэтых, гушыІакІэхэри нэмыкІыбзэмэ къахъагъэхэу ашагъэфедэх, ежхэм къаугупшысыгъэ гушыІэхэм яуаІокІэ. ГушыІэм пае, къухъэлъат «самолеткІэ» тэ тызаджэрэм ралэ.

ЕтІани тхылъым узыІэпищэу узыкІеджэрэр къэбарыкІэу къытІэклэгъэхъаштым икътэын яшхыпкъэу авторхэм зызэрэфагъэхъазырыгъэр ары. Материалхэр къызэраугъоигъэм нэмыкІэу, техникескэ амалэу агъэфедатгъэр бэ, сурэтэу къащытырахагъэхэм пшІогъэшІэгъонэу уащыты.

Тхылъым политическэ мэхъанэшхо иІ. Мы уахътэу тызыхэтэм адыгэмэ зауігъоигъын аІомэ, амалышІухэр щыІэх. «ТымакІ» ренэу тІозэ къэтхыгъ, хэукъоныгъэу тшІыгъэхэм

ягугъу тшІызэ тилгъэпкъэгъухэри, къыддэпсэурэ нэмыкІ цыфлгъэпкъэхэри едгъээзщыгъэх. Ау ащ шІуагъэу къыхырэр макІэ. АдыгабзэмкІэ хэукъоныгъэу тшІыгъэхэр нэмыкІ къэралыгъомэ арысхэмкІэ дгъэтэрэзыжы тшІоигъомэ, джырэ фэдэ чыплэ тифэжыщтгеп. Къызэра-

жыныр, былымхуныр, пхъэшхэ-мышхъэхэр къагъэкІыныр арых. Ахэм акІыгъоу творческэ Іофхэми, спортми уапылгыштим, сурэт пшІыштим, утхэштми, сатыу пшІыштим, ІэпІэсэныгъэ уіІэмэ Іэзэн Іофым упылгы пшІоигъоми — тыдэкІи гъогур зэлухыгъ. Ау уихэкужъ укъэкІо-

шІэныгъакІэхэр къызэритырэм нэмыкІэу, адыгэу тиреспубликэ исхэм яжабзэрэ хымэ къэралыгъомэ ащыпсэухэрэм агъэфедэрэ жабзэрэ нахъ зэпэблагъэ зэришІырэр ары. Ащи тхылъым ишІуагъэ къыхагъахъо, сыда плэмэ бзэр, жабзэр, ар зэрэлурэр, зэдэгущыІэхэрэм къалорэр зэрэ-

барэу автормэ къаІуатэрэр зы тхыгъэм ибгъэфэн зэрэмылгъэкІыштыр. Ащ къыхэкІэу тхылъым итираж 1000 — 2000-м къышчымыкІэу къыдэгъэкІыжыгъэн фаеу теплгы. Фаер еджэн ылгъэкІыныу библиотекэмэ аІэ-кІэгъэхъэгъэн фае. УрысыбзэкІэ зэдэкІыгъэу къыдэгъэкІыгъэмэ, адыгэмэ якъэбархэр нахыбэмэ ашІэшт. Ащ текІодэшт мылкъум ушхъасыным мытэрэзэу сеплгы.

БЛЭГЪОЖЪ Зулкъарин. Филологие шІэныгъэхэмкІэ доктор, Адыгэ къэралыгъо университетым ипрофессор, бзитІушІэныгъэм и Гупчэ ипаш, общественнэ организацие «Адыгэ Хасэм» хэт.

Непэрэ амалхэр тэжъугъэгъэфедэх

лгытэрэмкІэ, адыгэу нэмыкІ къэралыгъомэ арысыр миллиони 6 — 10-м нэсы (епІлэ «СА», 08.10.2010г). Урысыем адыгэу исыр зэрэхъурэр нэггырэ мин 500 — 600 ныІэп. Арэу щытми, адыгэу дунаим тетыр ззыпхы-рэр Урысыем щыпсэурэ адыгэ-хэр арых. Арэу зыхъукІэ, адыгэу илгъэпкъ фэгумэкІырэр, зыбзэ, зыкультурэ шІу зылгъэгъурэр зыщызэрэугъоигъын фаер тикэ-ралыгъу ары. Ар къыбдэхъуным пае зымы ушхъасы хъуштгеп. Адыгэу хымэ къэралыгъомэ арысхэр гушыІэхэ зыхъукІэ ары къыуаІоштри.

Сэ Сириями, Тыркуеми сашыІагъ, Иорданием щыпсэу-хэрэми саІукІэу бэрэ къыхэкІыгъ. Ахэм къызэралорэмкІэ, къэкІожыныхэу фаех. Ау хэкужым къэкІожышхэм зи пэрыохъу афэхъурэп: ыпкІэ хэмылгъэу чІыгоу зыдэгІысышхэр афыха-хыгъ, къуаджэмэ адэгІысхъанхэ аІоми, унэ пчъагъэхэр нэкІэу адэгІых, ахэми урагъэхъашт. Ар хъарзынэба?!

Адыгэхэр тапэкІэ анахъэу зыпылгыгъэхэр, шІэныгъэлгъэхэм зэрагъэунэфырэмкІэ, чІыгулэ-

жы пшІоигъомэ, уилгъэпкъыбзэу адыгабзэр пшІэн фае, ащ дыкІыгъоу урысыбзэри умышІлэ хъуштгеп, сыда плэмэ ІофшІэнэу бгъотыштыр ащ епхыгъэшт. Глобализацием зызыщыушъом-бгъурэ дунаим бзитІу-бзищ умышІлэу кІуаплэ бгъотын плгъэкІырэп.

Бзэр зэбгъэшІэн зыхъукІэ, уилгъэпкъыбзэ уицІыкІугъом зэмыгъэшІагъэмэ хъуштгеп. Тхылъэу тыкызытегушыІэрэм адыгабзэр нэмыкІ къэралыгъомэ арысхэм зэрэзэрагъашІэрэр къегъэлъагъо. Бзэр зышІэрэмэ амалэу къаритырэр бэ, хэкужым бгъээзжынымыкІэ ащ гъогур къыпфызэлухы. Арышъ, тхылъым мэхъанэшхо иІ адыгэ-хэр зы чыплэ щызэрэугъо-ижыныхэмкІэ.

Авторхэм гъэхъагъэу яІэхэм къатегушыІэхэу гъээзтхэм адыгабзэкІи, урысыбзэкІи къы-хаутыгъэр макІэп. Научнэ библиотекэу Адыгэ къэралыгъо уни-верситетым иІэм ащ игъэкІо-тыгъэу щытегушыІагъэх, тхылъым шІуагъэу иІэр къышыра-ІоыкІыгъ. Ау ащ икъоу шыха-мыгъэунэфыкІыгъэр тхылъым

зэнэсырэм мэхъанэшхо яІ. Ащ фэдэ тхылъхэр нахыбэу къыдагъэкІыхэмэ, адыгэу тыдэ шы-Іэри нахъ зэпэблагъэ хъушт, хымэ хэгъэгъухэм къарыкІыжы-гъэхэр нахъ псын-кІэу тшыщ хъу-ж ы ш т ы х . Тхылъыр зытхыгъэхэми, къыдзэыгъэкІыгъэхэми уафэгу-шІон атефэ, тапэкІи ащ фэдэ тхылъхэмкІэ тащэгугы.

Мы статья гъээзетым къэтхыным ыпкІэ джыри зэ тхылъым теджэ-жыгъ. Ащ тшІошъ ыгъэ-хъугъ тыкызы-тегушыІэрэ Іофэу тилгъэпкъэгъумэ якъэ-

Мы гъэмэфэ мэзищэу блэ-кІыгъэм Іофыгъоу зыуж титыгъэхэм нэІуасэ шІуафэсшІы сшІоигъу. Апэу зигугъу кэс-шыштыр чыг цыкІлоу еджа-пІэм щыдгъэтІысыгъэхэр ары. Мы гъэмэфэ огъушхоу блэ-кІыгъэм чыгхэм лгъэшэу апы-лгыгъэх чылэм дэс кІалэхэу Хъут Мыхъамэт, Мыгу Адамэ, ЛІыбзыу Мыхъамэт, Щыцэ Юрэ, Зэрамыку Валерэ. Ахэм мызэу, мытІоу чыгмэ псыр арагъэгъотызэ, огъум къыІэ-кІахынхэ алгъэкІыгъ. Мыхэм афэдэ кІалэхэр тичылэ дэсхэмэ, гумэкІыгъо щыІэп.

Тикъуаджэ дэт сымэджэщым иІоф изытети игугъу кэсшІымы сшІоигъу. Мы ІофыгъомкІэ АР-м и Премьер-министрэ дэжъ тызэкІом, къытиІогагъ чылэм дэт сымэджэщыр амал горэ зэриІэу къэгъэнэжыгъэнэу, Іоф егъэшІэгъэнэу. Нэужым зызэхэгущыІэгъэхэм, хабзэу щыІэхэмкІэ ащ фэдэ Іизын зэрямыІэр хагъэунэфыкІыгъ. Сыда плэмэ хабзэу щыІэмкІэ къоджэ псэупІэм нэггырэ мини-щым нахъ макІэ щыпсэу хъумэ, сымэджэщыр раІыгыным-кІэ чыплэ бюджетым ащ фэдэ мылкъу къыщыІадалгытэрэп. Ащ къыхэкІэу, къуаджэм дэт сымэджэщым иІофшІэн къыш-агъэкІэн фаеу хъугъэ. «Стацио-нар» шІыкІэм тетэу Іоф ышІэнэу пІэкІор 13 къычІанагъ, «Іэпы-

Іэгъу псынкІэм» имашини къагъэнагъ.

Мыщ дэжым къасІомэ сшІо-игъор мы къэбарым ишгъып-къаплэ тикъоджэ псэупІэ дэс-хэм икъоу зэрамышІэрэр ары. Арышъ, ахэм анэдгъэсы сшІо-игъу хабзэу щыІэм къыхэкІэу

Джэджэхъэблэ хэсэ къутамэм иІофшІэнхэр лгъэгъэкІуатэх

тисымэджэщ Іоф ышІэн фаеу зэрэхъурэр. Чылэм дэс на-хыжхъэм тазыхахъэм, мыр-уштэу зыкІэхъугъэмкІэ ягу-къаохэм тащагъэгъозагъ. Мыщ тэ агурыдгъаІо тшІоигъор зы: сыд фэдэ ІэнатІэ зилэ цыф уекІоллагъэми, хабзэу щыІэр уукъон плгъэкІыштгеп.

Джы зигугъу къэсшІыштыр унэ нэкІэу сымэджэщым хэт-хэр зэрэдгъэфедэн тигухэлхэр ары. Бэдзэогъу мазэм зэлъ-кІэгъу дысиІагъ Теуцожэ рай-оным иадминистрацие ипэшэ ІэнатІэ зыгъэцэкІэгорэ ХьэкІ-мамыкьо Азэмат. Унэ нэкІэу сымэджэщым хэтхэм афэгъэ-хыгъэу тызыгъэгумэкІырэ Іофыгъохэр ащ фэсІотагъэх.

Азэмат къызэриІуагъэмкІэ, кІэлэцІыкІу ІыгыпІэр район гупчэм ятІонэрэ корпусэу шашІынэу ары. Ау мы Іофым ыпкІэ тырыгушыІагъэу шы-тыти, кІэлэцІыкІу ІыгыпІэр Джэджэхъаблэ шашІынэу ары тызэрэгугъэгъагъэр. Іофыр зы-

мыгъэхъурэм, ащ ушхъагъоу фэхъурэм сыкІэупчІагъ. ХьэкІ-мамыкьо Азэмат къызэри-ІуагъэмкІэ, къоджэ псэупІэм щыпсэухэрэм ацІэкІэ ищы-кІэгъэ тхылъхэр зэрэщымыІэм къыхэкІэу, кІэлэцІыкІу ІыгыпІэр район гупчэм шашІынэу рахъухъагъ.

Нэужым Джэджэхъэблэ къоджэ псэупІэм ипашэу Уджыхъу Алий зыІузгъакІи къэбарыр фэсІотагъ. Мыщ ыуж тхылъ-хэм ягъэхъазырын ыуж тыхъагъ. Алий къызэриІуагъэм тетэу тичылэ цыф зэхахъэ щытшІыгъ. Ау ащ бэ къэкІо-лагъэп. Арэу щытми, агурыд-гъэІуагъ зыуж титыр, кІэлэ-цІыкІу ІыгыпІэ чылэм зэри-

щыІагъэр. Сыда плэмэ джы-рэ уахътэ сабыІ 88-рэ кІэлэ-цІыкІу ІыгыпІэм кІонхэ фаеу чылэм дэсых. Ащ нэмыкІэу, ІыгыпІэр лажъ хъумэ, Іоф-шІэплэ чыплэхэри щыІэштых.

Мы Іофыр чанэу зэрифагъ Уджыхъу Алий. Бэ тыримы-гъашІэу ищыкІэгъэ тхылъхэм ягъэхъазырын ыуж ихъагъ. Джэджэхъаблэ щышхэу къалэ-хэу Мыекъуапэ, Краснодар адэс кІалэхэми яшІуагъэ къы-тагъэкІыгъ. ЗэкІэ ищыкІэгъэ тхылъхэр зытэгъоихэм ХьэкІ-мамыкьо Азэмат ІэкІэдгъэ-хъагъэх. Мы Іофым изшІохын текІодэшт мылкъур зэрэщыІэр Азэмат къытиІуагъ ыкІи яшхыпкъаплэ рахыІлэни, кІэ-лэцІыкІу ІыгыпІэр Джэджэ-хъаблэ зэрэдашыхъаштымкІэ тыкыгъэгугъагъ. Ти Прези-дентэу ТхъакІушынэ Аслъан мы гумэкІыгъом зэрэщыгъэ-гъозагъэр Азэмат къытиІуагъ. Президентым игуапэу къады-ригъэштагъ ыкІи яшхыпкъэу ыуж итынхэу къариІуагъ.

Гъээзетыр къызфэгъэфедзэ «тхъашъуегъэпсэу» ясІомэ сшІоигъу мы гумэкІыгъор дэ-гъээзыжыгъэ хъуным зІа-хышІу хэзышІыхъагъэхэу Уджыхъу Алий, Тыгъужэ Ва-лерэ, Хэхш ІыІыа, Нэхэе Ада-мэ, Зэрамыку Валерэ ыкІи гъэ-цэкІэкІо купэу къоджэ псэупІэм иІэхэм.

НЭХЭЕ Аслъан.

Шыхъатхэм алгъэхъух

АР-м и МВД следствие-хэмкІэ и ГъэлорышІаплэ следствиехэмкІэ ичасть илгъэ-сэу тызыхэтэм ижъоныгъокІэ мазэ къызэлъуихыгъэ уголов-нэ Іоф мы уахътэм зэхефы. Нэггырэ заулэ хурэ купым зэ-рихъэгъэ бзэджэшІагъэм ар фэгъэхыгъ. ПэшІорыгъэшъ зэхэфынхэм къызэрагъэлгъэ-гъуагъэмкІэ, жъоныгъуакІэм и 23-м Мыекъуапэ иурамэу Жуковскэм ыцІэ зыхъырэм тет джэгупІэу «Портал» зыфиІо-рэм дэжэ кІэлэ купым бырсыр ІуашІыхъагъ, шгъэжые къы-зыфагъэфедэзэ щыззэуагъэх. Ащ ыпкъ къыкІэу нэггыритІум шгъобжэр атешагъэхэу хъугъэ, клубыр зыем сомэ мин 50-м ехъу зэрар ыхыгъ. Бырсырым кІэщакІо фэхъугъэхэм ащыщ нэггыритІу къаубытыгъ. Мы-хэм ягъусагъэхэр агъэунэфын-хэм, Іофым хэхъухъэгъэ шгъып-кьэр зэрагъэшІэным фэшІ а чыплэм рихышІагъэхэм е хэ-шІыкІ фызиІэхэм следствием иорганхэр алгъэхъух. Іофым шыгъуазэу, къэбар горэ къэ-зыІон зылгъэкІышхэр мы номерхэмкІэ теонхэу къа-лгъэх: **59-67-50 (Мыекъуапэ) ыкІи 8-918-424-80-41.**

АР-м и МВД ипресс-къу-лыкъу.

БЫСЛЪЫМЭН

Шышэ Ипылэгум имызакъоу...

Тлопсэ районым шыпсэухэрэм псыкыуным тхьамыклагъоу къафихыгъэм ты шыгы аз. Адыгэ къоджитлоу анахь лъэшэу зэрар зэрихыгъэхэм амалэу ялэмклэ Ипылэгум афэхьугъэх динлэжхэри. Муфти Емыж Нурбий къызэрэтиуагъэмклэ, Нэклимазэм илэхъан цыфхэм фытыр сздакъэу къатыгъагъэм шышэу сомэ мин 35-рэ къэнагъэу ялагъ. А ахьшэр мыхэм клэлэцлыкьу Игыгыплэхэм апэуагъэхъанэу арыгъэ. Ащ ыпэклэ клэлэцлыкьу Игыгыпишмэ ачлэхэр мэщытым къырагъэблагъэх, зым — Iushy-Iushy-хэр, адритлүмэ джэголгъэ зэфашхьафхэр аратыгъагъ.

— А Иофыр джыри лъыдгъэклотэн мурад тилагъ, — ело Н. Емыжым, — ау къин хэфагъэхэр апэ идгъэшынэу зэдатшти, а сомэ мин 35-р Тлопсэ районым ядгъэшагъ Шхьэлэхъо Ибрахимэрэ Мэрэтыкъо

Мухьарбийрэ. Калэхэр къызэкложхэм къауагъ къоджэдэхэм яшагъхэм псым шлоу, псынжэу къадихьагъэр бэш, ахэм якуэбзыжынклэ нэж-лужхэм Ипылэгум зэрэшыклагъэр. Ащ къыхэклэу тызэзэгъыгъ джыри а районым шлүшэ Ипылэгум ядгъэщэнэу итху-хьагъэш, ар зышэшт машинэм клалэу Иоф зышэн зылъэклыштыхэри дэдгъэклонхэу.

Арэуштэуи ашлыгъ. Тигъзет къызэрэхиутыгъагъэр, Адыгэ Республикэм ыкли Пшызэ шьолыыр ащыпсэурэ быслымэнхэм я Диндэлэжаплэ шлүшэ Ипылэгум а районым шьоушыгъу, хьаджыгъэ, пындж, картоф (зэклэмкли тоннрэ ныкьорэ) аригъэшагъ. Муфтиим къызэриуагъэмклэ, клэлэ нэжжыклэхэу а шлүшэ Ипылэгум районым зышагъэхэр къэуцу-хи, нэж-лужхэм кьуачлэклэ аделагъэх яшагъхэр, яуэхэр аукуэбзыжынклэхэмклэ. Динлэж клалэхэм мэфэ реным Иоф къашлагъ. Ащ фэдэ Ипылэгум зыгу къэкыгъэ клалэхэм лъэшэу тафэраз.

Пэнэжыкьуае къурмэн шашлыгъ

Чэпыогум и 23 — 24-м Теуцожь районым ит къуаджэу Пэнэжыкьуае къурмэн шашлыгъ. Мы къуаджэм культурэм и Унэу дэтым шэмбэт мафэм, чэпыогум и 23-м, рагъэблэгъагъэх Диндэлэжаплэм Иофышлэхэм ащышхэр.

— А мафэм, — къеуатэ муфти Емыж Нурбий, — Пэнэжыкьуае шызэула-гъэх ГАИ-м Иофышлэхэр, районым ипашэхэм ащышхэр, къуаджэм дэс нэж-лужхэр ыкли нэжжыклэхэр. Зэулау культурэм и Унэу шыкыуагъэр зыфэгъэхьыгъагъэр ешъоным, клэпым, машинэхэр ехыжыгъэм фэдэу зэрэрафэхэрэм тхьамыклагъоу къызда-хьыхэр, нэжжыклэу тикъэхалэхэм адэтлхьа-жыхэрэм къашыклэным пае клалэу Пэнэжыкьуае

Зэулау кышыгушыла-гъэх ГАИ-м Иофышлэхэр, район администраци-ем иллыкьохэри, къоджэ-дэхэри.

— Пстэуми яшлэш-еплыкьлэхэм нэжжыклэхэр ашагъэгъозагъэх, — ело муфтиим, — мы тхьамыкла-гъохэр нахь маклэ шыгъэн-хэм иамалэу шылэр зэклэми кышагъэщыгъ: машинэм скоростэу ылыгъым уфэса-кыныр, ащ пае акъылым тэрэзу Иоф ышлэн зэрэфа-ер. Гъэнэфагъэ уешуагъэу е наркотикым узэрифэклы-гъэу рулым укларытхысхэм, шлу ушыгушынэу зэрэ-шымыгыр. Непэ тикъэхал-лэхэм шьуадаплэри, сыд адэшъулыгъыштыр? Нэжжы-зиу ихьадгъу къэси члым рагъэклужыгъэм бэклэ на-хьыб клэлэу машинэхэм яклодылагъэм ипчъагъэ. Мары Пэнэжыкьое закъо

дэхэм ащышхэм къурмэн ашлынэу агу къызэрэклы-гъэр ары. Лъэш дэдэу ахэм тагъэгъушлуагъ. Калэхэр чылэм хакъэх, ахьшэр къаугъойи шклэхужыбл, анахь маклэми лы кило-грамм 200 зырыз къары-кыныр, ащэфыгъ. Еж нэжжыклэхэм ар агу къы-зэрэклыгъэр ары анахь ты-зыгъэгъушлуагъэр, зыгорэм егушынэсхэм, гъунэпкэ шынагъо къызэрэклэла-гъэхэм якълы тефэным тышыгугъэу.

Хьадж зышлынэу шыт-хэр зэклэ шэклогум и 6-м нэс гъогу техьагъыгъ. Чэ-чэн Республикэмклэ клошт нэбгырэ 30-р (Адыгейм шыш нэбгырэ 27-рэ ахэм ахэт) гъогу техьагъэх.

Ятлонэрэ купыр — шэ-клогум и 3-м, ахэм къаклэ-

пштэмэ, мэзи 8-м къыклошл нэбгырэ 21-рэ машинэм еклодылагъэу къалытагъ. Зэрэеспубликэу пштэмэ, нэбгырэ шьэ зытфых илэ-хэм тышлоклэды. Ахэм япро-цент 80-р нэжжыклэх. Илгъэ 20-м къэхьугъэ къо-дыхэу лъэпкыым хэзыгъэ-хьон фаехэр арэуштэу дгъэ-тылгыжынкхэ хьумэ, сыда тапэклэ тызэжэнэу, тызы-шыгушынэу къэтыр? Ахэр зэклэ нэжжыклэхэм агу-рыдгъэлоным зэклэми ты-пылыгъ.

Чэбэ гъогу техьэх

лыкьлохэрэр шэклогум и 6-м, и 9-м ежъэштых. Быс-лымэнхэр гъогу зыщыте-хьэхэрэр зэлыгыгъэр ту-ристическэ компаниеу зэ-пхыгъэ хьугъэхэр ары. Мы илэсым тичлэпэгъу нэб-

Нурбий игуапэу хигъэ-унэфыкыгъ, гъэзетымкли ацлэ къетлонэу кыгъэлэу-гъэу Иофтхьабзэм, къурмэн ашлынэм, клэщакло фэхь-гъэхэм ацлэхэр. Ахэр: Мэгъ-дэй Мурат, Псэунэкьо Рэ-мэзан, Лыхьурэе Артур, Лыхьурэе Нурбий, Хьа-джэбыекьо Аскэр, Блэ-гъожь Мурат, Хьаджэбые-кьо Азэмат, Лыхьурэе Долэт.

— Мыхэм афэдэ клэлэ

аркым, наркотикхэм анэ-мык гупшысэ зымылэу, еж-хэм ашхьэ имызакъоу, лъэпкыым шьобж хьылгъэ тэзышхэрэм ацлэ къетло-зыным игъо хьугъэ. Зэго-рэм ар шапхэу тфэхьун фае.

Пэнэжыкьое нэжжы-клэхэу къурмэным ишыни, ащ игошын, икъэшэклэми зыпшэу дэкыгъэхэм муф-тиир лъэшэу зэрэфэразэр кышхыгъэщыгъэ кылуагъ, ахэр нэмыкьлэхэм шысэ афэ-хьунхэу, а клалэхэм ялэгъ-хэу мыхьун зеклуаклэм те-мыкыхэрэр зэгорэм егу-шынэсхэм шыгушынхэу мы Иофтхьабзэр зэрэрагъэ-кыкыгъэр. Унэгъо 912-у къуаджэм дэсым зэклэми къурмэным шыш анагъэ-сыгъ.

— Цыфхэм къурмэн зы-фашыштыгъэр, мэхъанэу ащ илагъэр, — лъэгъэкуатэ муфтиим, — гушылэ пытэ агъэуцуныр, Тхьэм елэу-хэр арыгъэ. Къурмэныр е агошынтыгъ, е зэклэ зэхэ-лэу аушхэрхыты, зэрэу-гъоиххэти, Тхьэм елэушты-гъэх. Ары ащ Иофэу пы-лыр. Ау къурмэн пшлэу, шклэхужыри пшхэу (ащи тлэку удешъоным къебгъэ-кылоу), уимыхьун зеклуаклэ-хэри ащ ыуж къэмыгъэу-цумэ, къурмэн зэрэпшыгъэ закьом пае мыхьунэу пшлэ-гъэр Алахьталэм къыпфи-гъэгъунэу шытэп. Акъы-лымэр уитхьэлэуэрэ зыбу-сэнхэ фае.

(Чэчэн Республикэм и Пре-зидент ахэр къызэрариты-гъэхэр къэтлогъагъ — Ж.А.) шыр районхэм пклэнчэу зэрэащыгъэр, ятхылыхэр агъэхьазырынхэ амылгъэ-кыгъэ, уахьтэр алэклэкыгъ.

Гъогу техьэхэрэр Тхьэм хьарклэ кытхьахьыгъ.

Тиреспубли-кэ ис нэжжы-клэхэу ислъам диныр зылэ-жыхэрэм шэ-клогум и 7-м Адыгэ къалэ зэхакъэ шыра-лэшт. Муфти-им къызэрило-рэмклэ, ащ фэ-дэ зэхакъэхэр тапэкли зэхакъэ-штыгъэх. —

Ахэм къаша-лэтыхэрэр, — ело тигушылэ-гъу, — нэж-жыкьлэхэр шэ-пхэу къабзэхэм арыгъозэнхэм, ешъоным, клэ-пым, бзэджэ-шлэнхэм ахэр ащ ыушымэ-гъэнхэм яамал-хэр ары. Чы-лэу мэщыт зы-лэхэм, ахэр дэ-мэмытхэм — культурэмклэ яунэхэм ащ фэ-дэ зэхакъэхэр ащызэхэтшэн-хэ гухэлэ ти. Мары хьадж зышлыштыхэр мэфэ заулэклэ гъогу техьа-штыгъ. Мы клэ-лэу зэхакъэм хэлэжынэу шытхэм ащы-хэри Чабэм клонхэу шытыгъ. Арыш, ахэм къызэгъэзжы-рэм те-фэу илгъэс къэс тшырэ зэхэсыгъоу динлэж-хэм ясовет илэрэм уна-шъор шыдгъэпытэ-ныш, илгъэсыр имы-кыгъэ нэжжыклэхэм конференцие афызэ-хэтшэн тыгу хэлэ. Ти-республикэ мамырны-гъэ, рэхьатныгъэ илэ-ным тиньжыкылабэ агу етыгъэу фэлажэ. Ар шыкур, лъэшэу те-гъэгъушлэ. Арыш, нэж-жыкьлэхэр зызэула-хэрэм, ахэм пащэ афэ-хьунэу цыхьэ зыфа-шлырэри хадзыныш, устави ялэу, ти Дин-дэлэжаплэ игъусэхэу тызэдлэжэшт. Ащ-клэ Ипылэгум кыгътфэ-хьунхэу тэгъуэ тирай-он тхьаматэхэр, чыплэ зыгъэлорышлэжыплэ-хэм япашэхэр. Мары ащ фэдэ Иофшлагъэм иегъэжэпшлэу хьугъэ спорт зэнэкьокъоу бэ-мышлэу зэхэтшагъэ-хэр. Ахэм афэдэ Иоф-тхьабзэхэм тиньжы-клэхэр нахьыбэу ахэд-гъэлажэхэмэ, ерыуа-джэу гъогухэм атетхэр нахь маклэ тшлынхэ тлэкьышт.

Нэклибгъор
зыгъэхьазыргъэр
ЖАКЪИМЫКЪО
Аминэ.

--	--	--	--

— Къэпшофт о. Къэклорэ шэмбэтым зыгъэхъазыр, тызэгъусэу тыклошт. Тиклэлэгъури тыгу къэдгъэкъыжышт. Бзылфьгъэгъур сыд, псынклэу къэушъэбыжы. Оксанэ зыкыгъази, зэклэри шыгъушъэжыгъэу илэ илапллэ фабэ члэгъольхъагъ...

Оксанэ эжэгъэ шэмбэтыр къэсыгъ. Лым къырилоштым еж, ащ зи ыорэп. Пшъэшъэжыитлур къуаджэм янэжъ дэжъ къэтых, ахэр пэрыохъу хушътхэп. Мафэри ыкдэм фэклауагъ. Ау Казбек джыри унэм къеклолэжыгъэп. Шыгъушъэжыгъа шыуауа?

Машинэ макъэ къэуагъ. Унэм лы горэхэр къылухъагъэх. Инэуасэхэп. Занклэу къыфэкдох.

— Мыр Къэрамыгъулэ Казбек иуна? О ащ уришъхъэгъус, ара? Ащыгъум тэрзэу тыкълэуагъ.

Оксанэ ышъо пызыгъ. Ерагъэу джэуап аритын ылтэкыгъ:

— Ары. Сыда Тхъэм семыукли хуэгъэр?

— Умышт. Хуэгъэшхуи шылэп. Моу аварие цыкълэ горэм уилл хэфагъэти, тыкълэофьтэжыгъ. Узшыщынэн лоф шылэп, Казбек зи риллагъэп, къыгосыгъэ бзылфьгъэм шэбж тлэкълэ хихыгъ.

Шопэн хумэ, ыпэкдэ къыкыгъэ хылтэзешэ машинэр къыдэчъэхи уилл имашинэ тлэкълэу къынэсыгъ. Уилл ма-

нэбгыритлур рестораным клуагъэ.

Казбек зиухыижырэм фэдагъ: ишъхъэгъусэ пае зыми шъхъасыгъэп — ланэр дахуэ къагъэклэрэклагъ. Тло, щэ тэджхи къэшъауагъэх. Оксанэ дунир фикъужышътыгъэп. Ишъэшъэгъу илэсэхэу блэкълэгъэхэр ыгу къэкълэжыгъэх, тлэкълэу ынэпсхэр къэкълэуагъэх. Еж нахъ бзылфьгъэ насыпышло шымылэу джы зилъытэжышътыгъэ. Унэм къыздахыжыгъэ шампанскэмрэ конфет коробкэмрэ пклэнчъэ хуэгъэп: апэрэ шульэгъур зилэм фэдэу чэшыр рахыгъ...

Уахътэр къэуцурэп, макло. Пшъэшъитлур ины хуахи, шъхъаджигъогу техъагъэх. Наташэ Ростов дэт университетыр къыуахи, ащ къылу-нэжыгъ, унагъуи ихъагъ, ау зыдэклауагъэр урыс. Ащ янэжъэр ятэжъэр лэ-шэу ыгъэгъужыгъэх. «Урыс пышэгъу пшлэм джары къыпшышъыштыр, джы урысхэклауэ тыхушът», — тхъа-усыхэщыгъэ ныор.

— Урысми, цыфы, о уиныси урыс, адыгэ зырызэм анахы нахъ адыгагъэ хэлъ нахъ, — лыжыыр къызэкклэлоштыгъэп.

Наташэ зыдэклауагъэр клэлэгъаджэу

ОЖЪ Аскэрбий

ИТХЫД

шинэ зефэнымклэ опытуэ илагъэр мыхъугъагъэмэ, къатехъанти, зэхичытлэщыгъэх. Хылтэзешэ машинэм исыгъэр лэшэу ешъоуагъ. Тэ тынитлуклэ зэклэри тлэгъугъэ. Шы-хъатэуи тафэуцугъ. Тури сымэдждэ-щым ашагъэх, ау уилл псынклэу къатлупшыжыгъ. Кло машинэм ыуж итышъ ары къызклэгужьорэр. Умы-гумэклынэу къытэлъэлэуи тыкълэуи-гъэхъагъ. Зы чыплэ шъуклон фэягъэмэ тшлэрэп. «Къысэжэщытшъ, мыгумэ-клынэу сфешъулу» ыуи тыкълэуи-гъэхъагъ... Емыкълэу умышы, тэ джы тигъогу тыгъэхъажышт.

— Тхъашъуегъэпсэх, — чыжэу нэсыгъэхэу аклэлэиложыгъ.

— Олахъэ ащ фэдэ бзылфьгъэ дахэ сымылъэгъугъэ, пугу алаурсын, нэр плэпехы, — лы хэклогатгэм нахъ клэлаклэм зыкъыфигъэзагъ.

— Тхъэр зэтэгъэ цыфхэри шылэ, — адрэм джэуап къыритыжыгъ.

Нэбгыритлур унэ къогъум къохъа-гъэх.

Джыри ибзэдждэшагъэмэ ауж ихъажыгъ ара? Олэгъуа хинэн ылтэкырэп. Сыд бзылфьгъа къыгосыгъэри? Неужели а бзылфьгъэ да-хэр арэу? «Есэрэр псынэ...» аломэ сшлэрэп адыгэмэ.

Сыхъатныкъо фэдиз тешлагъэу еж имашинэклэ Казбек къылухъажыгъ.

Губжыгъэми, Оксанэ ащ гумэклэу пэгъокыгъ.

— Тинасып къыхыгъэп. Уипшъэ-шъэгъу Наде къалэм сышылуки, ари тигъусэу рестораным тыклонэу къы-тезгъэнагъэу аварием тыхэфагъ.

— Надя а бзылфьгъэу уигъуса-гъэр?

— Ары. Некло джыдэдэм сымэ-джэщым тылухъашъ. «Тыкълэушъашъ» есълэуагъэшъ къытэжэшт. Етланэ, етланэ, назло всем, рестораным тыклошт. Сэ сигушъылэ жым хэсидзэрэп.

Наде инасып къыхыгъ: ащ фэди-зэу риллэгъэшхуи шылэп. Ышъхъэ-куцлэ тлэкълэу ыгъэсысыгъ, ылакълэу макълэу ыгъэузыгъ. Ау мэфитлу горэклэ къытлэплэнхэу къычлагъэнагъ.

Тлэкълэу зызэдэгущылэгъэхэ уж

университетым лут. Ростов шыщ. Джы Оксанэ игуашъ нахъ къыфилты хуэгъэ. «О умышлэу ар урыс дэклауагъэп, урыс хэкълэуэ тыпшынуэ ары угу илгыр. Мариетти ащ ыуж ибгъэхъашъ о слэгъу-рэм... Е-о-ой, Казбек тхъамык, сыд гуш о узыфитыр? О бзылфьгъэр унагъом укызырихъэу емынэр къипхъагъ...»

— Сыд сэ силажър? «Удэмыклу» слозэ сшлудэклауагъ. Сэ зэкдэ силажъэ зэрэхъуштым сенэгугагъ, — Оксанэ къэгъыгъ. — Сыда, зэрэдэклоштыр уиклалэ ышлэщыгъэба? «Зыфаем дэрэклэ, ежыр ары дэпсэуштыр», ылауагъ нахъ, гугъу сфеллыгъэп.

— Оры зэкдэ зилажър. Пшъэшъэ-жыер ятэ емыдэлужы пшлыгъэ...

Казбеки пчыхъэрэ къызэрэтыштыгъэм пидзэжыгъэ нахыбэрэмклэ, Оксанэ изакъоу унэм исыштыгъ. Ина-сыпти, зыгъэпсэфыгъо мафэхэм Мариет къэкложышътыгъ.

Джы ишылаклэ хуэгъэм Оксанэ егуп-шысэу ригъэжыагъ: Мариет даклэмэ, хэта сэ сызыщыклэгъэжыр? Гуашъэм силэгъу хуэрэп, кло пшыр къысфэ-дэи дэд плонэу шытэп. Казбек арымэ, иунэ шыгъушъэжыгъ. Тишульэгъу

ащ нахъ лъапси, клуачли илагъэба?! Игорь тхъамыкли къысажэрэм фэдэу шыс. Зэ къыши илэгъэсшлэу нахъ зэдэ-мыпсэугъэхэу зэбгъодэкълэжыгъэх. «Сэ укызыгъолзэ Оксанэ ышлэ къеоло. Угу имыкырэ Оксанэ дэпсэу ащы-гъум», ыуи икълэжыгъ. Клэлэцыклоу къыпыфагъэри зыдыришъыжыгъ. Джы мары илэс пчыагъэм унищ хуэрэ квар-тирэм изакъоу ис. Зы мафэ тызэлула-гъэти, тигукаохэр зэтлогатгъэх. А тхъа-мыклэри джыри къысэжэ. «Узщамы-лгытэрэ унэм уис. Къэгъэзэжэ. Нэбгыритлур тызэдэпсэушъ» ело зэпыт.

— Казбек арымэ, а бзылфьгъэм джыри ыуж ит. Армырми, зы такъи-кы ар гум ринагъэп. Аужым, къы-зэралорэмклэ, сабийи здырлэ. Шъэ-жыи алауагъ. Шъэожыем пае адыгэ-мэ амышлэн шылэп. О уадэжэ нахыи а бзылфьгъэм дэжэ нахыбэрэ уахъ-тэр щегъакло. Сыдигъуа акъыл къы-зыбгъотыштыр? О укызымыдзэу, лъэгуклэтын узышлырэм зэклэри фэ-огъэгъушъ укыгъу. Шъхъакло, емыкълэ уимылэжымэ сшлэрэп...

— Ары шъхъае, Игорь, сэ Казбек лъэшэу шу сэлэгъу, ежыми шу сэлэгъу..., сыкълэуэгъу сшлэшы.

— Шу уелэгъумэ, уакълэбыклэ ащ фэдиз шызэкъуидзэшт? Ишульэгъу лагъэ, клодыгъэ, лъэпсэчъэ хуэгъэ.

— Тисабыйхэр?

— Сабыйхэр бэшлагъэ зымысабы-ижъхэр, ахэм джы ежэ ашъхъэ алыгъыжышът. О пшъхъэ узэрэпы-мылгыжыр ары нахъ дэир.

Ащ фэдэ гушылэхэм Оксанэ ыгу цыкълэ ашлыштыгъэ, гугъу-мыгъу хадзэщыгъэ, пытагъэу Казбекклэ илагъэр хыбэй хушътыгъэ.

Зы мафэ горэм Оксанэ бэдзэрым клуагъэу (ышъэфын хъати шылагъэп, гур мызагъэ хуи ышагъ нахъ) Каз-бекрэ Фатимэрэ (ары бзылфьгъэм ышлагъэр) клэлэ такъыр цыкълэу ылапэ

алыгъэу чыжъэ-клэ къылыгъэгъу-гъэх. Инасып зэрэзлушыла-гъэхэр. Ежъхэм гу къылыата-гъэп. Оксанэ тыгъугъэклэ бэ-рэ алыпллагъ. Ахэр насыпы-шлоу зэрэщы-штыгъэхэр!

Загъорэ, гъэ-шлэгъонба, Каз-бек ыгу зыгорэ зэхилэрэм фэ-дру бгъу псэум-кли зиплгы-хъэщыгъэ, ау Оксанэ плэгъ-унэу шытыгъэп. А мафэм щегъэжыагъэу Ок-

санэ ыгу зызэрихъокыгъ: зи ымылоу нахыбэрэ плызыу шысыштыгъэ е ынэпсхэр нэлүшъхытлур къычэхэу макъэ ымыгъэлэу гышътыгъэ. Ылэгъ-угъэмрэ зэхиллагъэмрэ утынышхо Оксанэклэ хуэгъэ. Казбек къедэхашлэу къыдэгущылэнэу фежъэми, джэуап зи ритыжышътыгъэп: ынэшхо дахэхэмклэ зи ымылоу къепллыштыгъэ. Аужым Казбек шынэгъо-гумэкълэу ыгу зы-кышылэтуэ хуэгъэ: зыгорэ къышчы-мышлыгъот!

Шэмбэт мафэм Оксанэ янэ-ятэхэр къэкълэуагъэх, ащ тефэуи Мариетти къэ-сыгъ. Мариетрэ ятэрэ шу дэдэ зэрэлъэ-гъухэу шытыгъэми, джы изэфышчы-тыклэ чылагъэр къыдэхъагъ. Мариет ятэ ыгъэкъуанчэщыгъэ.

Петр Дмитриевичи Марина Федо-ровнами гумэкълэуор анэгъу клэлэыгъ.

— Казбек, Оксанэ типшъэшъэ закъоу зэрэщытыр дэгъоу ошлэ, — къыригъэжыагъ Оксанэ ятэ, — ори, хэти типшъэшъэ закъоу ыгу хедгъэгъэ-кышътэп. Шыпкъэр къэслон — тыфэ-ягъэп типшъашъэ шъуинагъо къы-хъанэу. Ащклэ шъо шъудэу слорэп, ау тэ тыурыс, шъо шъуадыгъ. Тыфай-ты-

фэмыеми, шэн зэтемыфэу бэ тхэлъыр, ахэр пэрыохъу мыхъун алыэкълэшътэп. Тызшышътэщыгъэм тыкълэсыгъ, тылулагъ — шульэгъур клодыгъэ, шэн-зэхэтыклэхэр акълэу къэхъугъ. Зэкдэми акълэуужыр, Наташи тэ тилъэпкъэгъу зэрэдэклауагъэр ары. Пшлэшъ гъэху ащ тэ тилоф къыхъ-мыхъагъэклэ. Мариет цыкълэу, сэшлэ, адыгэ зэрэдэжъугъэклогътым шъу-пыль. Ащ тэ зи хэтлухъэрэп, ежэ къы-хихырэр тлэгъун.

Зэкдэми анахъ лофыр оры, уизе-кълэуакл. Улымэ, уишъхъэгъусэ узэрэ-фышъытыпхъэу зыгъэпс. Тэ зэкдэри тэшлэ. Типшъашъэ тэ тилыеп, зыдэт-шъэжышът. Ащ нахыбэрэ исын ылтэ-кышътэп. Мариет ежэ зыздигъэзэщытм фит, цыкълэужып.

— Петр Дмитриевич, Марина Федо-ровна, Оксанэ сэ сишъхъэгъус, арышъ, зыми згъэклогътэп. Лыгъэклэ...

— Мы лофым лыгъэ шынагъор къыхахъэрэп, ар ежэ Оксанэ иунашъу.

— Оксана! Гум сыкъионэшъ, уекълэжыи, ара?

— Сэрэп гум укызынэрэр, оры сыкызынэрэр нахъ. Ащ фэдэ шылэклэ-псэуклэклэ сыкыбдэпсэужыын слъэ-кышътэп. Сэ зэкдэри сэшлэ, зы мафэ бэдзэрым шъушыслэгъугъ. Арышъ, хэти, ори, тиунагъуи дэзошын слъэ-кышътэп. Унэми зы мастэклэ сыкы-клэдурэп, сэ сшлоклодырэр унэм на-хы нахъ лъапл. Сянэ-сэтэмэ яунэ сэ сиун. Шъо... уишъауи, уишъузыкли мышъ шъушыпсэун шъуфит.

— Пап, емыкълэу къысфэмышл, ау джыдэдэм сэ сянэ нахъ сыришъыклагъ, сэри сянэ сыригъус, — Мариет янэ го-уцуагъ.

— Мариет, къанлорэр сыд? Сэ си-закъоу сыкълэбгъэнэнышъ, ори уиклышът, ара?

— О уизэкълэшътэп, узклэрысын къыкълэшътэп, бэшлагъэ ахэр къызы-уажэхэрэр.

— Нэнэжэ, тэтэжэ адэ?

— Нэнэжыи, тэтэжыи пыдзы сшлыхэрэп, сыкълэклозэ сшлышът. Ори пыдз усшлэу арэп, пап, ау сани шу сэлэгъу.

— Уята умышъэгъурэр адэ?

— Сятэ нахъ шу слэгъурэ сшлагъэп..., ау кло хуэгъэ иклэрыклэу къэ-тэшъумыгъэлэтыжъ... Тиунагъо зышчы-кълэуагъэшъ, ащклэ лажэ зилэр оры, пап.

— Сэрэмэ зэкдэми пэрыохъу афэ-хуэрэр, сэ унэм сиклыни, шъо шъу-кыин. Сэ квартирэ сыкълэжышът.

— Ищыклагъэп. Тэ тызшыпсэун ти...

Сыд фэдизэу шытми, шу ылтэгъурэ нэбгыритлур зэриклэжыхэрэр ылтэгъу-ныр ыгу темыфэу Казбек унэм икыгъ...

Илэгъэсшлэу тешлагъ. Зэрэгугъэщы-гъэхэм фэдэу Мариет адыгэ клэлэ дэклауагъ. Бгъуитлукли пшъэшъэжыем фамышлэу къагъэнагъэ чылэп.

Казбек ягуауу ылуи, Фатимэ клэлэ-цыкълэуор игъусэу къышъэжыгъ. Ау илэгъэрэ ныкълэрэ нахыбэрэ зэдэпсэунхэ алыэкълэуагъ — зэбгъодэкълэжыгъэх.

Пшъэшъитлуми янэ-ятэхэр пыдз ашыгъэп. Ялыгъэгъэр ягъусэхэу зэ янэ, зэ ятэ, зэ ятэжэ-янэжъхэм адэжэ маклох.

Сыд фэдизэу къемылгъэуэгъэми, Ок-санэ Игорь дэкложыын ыдагъэп. Иза-кълэу шыс зэрэдахэм нахъ дахэ хуэгъуэ. Пенсикхэмклэ фондым лоф шешлэ. Кыфаехэу, шъхъэгъусэ ашлынэу ыуж къыхъэрэр бэ, ау зэкдэми зы джэуап аритырэп.

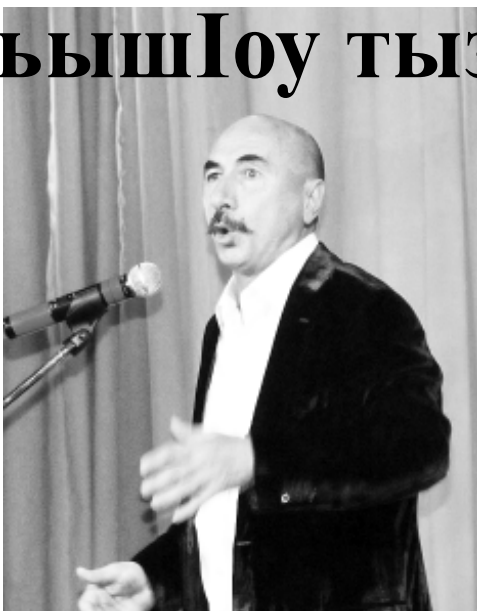
Казбеки а илэгъэхэм ыгу дэхыкы-гъэм ушымыкл. Бэ кыгурыложыгъэр. Ари изакъоу унэм ис. Ресторан клонри зэпигъэугъэ. Шъхъэгъусэклэ кхехъуап-сэхэу ыуж кыхыагъэри, кырагъэхъа-гъэри маклэп, ау нэмыклэу кышъэнэу фэ-ягъэп. Зыгорэм зэрэжэрэр кыхъэщы.

Хэт ышлэра, гуитлоу егъашлэм шу зэрэлэгъушътыгъэхэм зы зашлыжынкыи хъун.

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКІЭ

ТызэлъыкІозэ, нахъышІоу тызэрэшІэ

Лъэпкъ зэпхыныгъэхэр гъэпытэгъэнхэм, культурэм-рэ искусствэмрэ зыгъэушъомбгъугъэным афэгъэхыгъэ зэхыхъу Москва щыкІуагъэр Іофыгуабэмэ егъэжаплэ афэхъугъ. Урысыем инароднэ артистэу, медалэу «Адыгейм и Щытхъузахъэр» кызыфагъэшъошагъэу, Абхъазым изаслуженнэ артистэу Кукэнэ Мурат итворчествэ ехыылэгъэ зэхыхъэм Москва дэс адыгэмэ ямызакъоу, урысхэр, Кавказ ис лъэпкъхэр хэлэжъагъэх.

гъэу афэсшърэм зыкьеІэ-ты. Уилъэпкъ, уиadyгабзэ бгъэлъэплэнхэм фэшІ ама-лышІухэр тилэх.

— *Шэн-хабзэху лъэп-ккым ылэжъыгъэмэ ям-хъанэ зыкьеІэты...*

— Адыгэ хабзэр тэгъэ-лъапІэ. Лъэпкъ пэпчъ хэб-зэ учугъэхэр илэх. Арышъ, лъэпкъхэм дэгъоу ахэлъыр ары узэфэзыщэщыр. Ады-гэмэ гукІэ амыштэрэ хъакІэ щыІэп. Тишэн-хабзэхэмкІэ дунаим тыщызэлъашІэ. ШІушІагъэу тилэр зэрэ-лбъыдгъэкІотэщтым тызэрэ-пылбыр Москва щыкІогъэ зэхыхъэм хэслэгъуагъ.

Іон альэкІы. Уичылэ, уикъалэ, уиреспубликэ, къралыгъоу узы-щыпсэурэр зэрэбгъэлъапІэхэрэр уищылэныгъэкІэ къэбгъэшъып-къэжъыным имэхъанэ лъэпкъ зэлукІэгъухэм нахъышІоу къа-щыбгурэлэ.

— *Лъэпкъхэм языІыныгъэ и Мафэ ехъулІэу тигъзетеджэ-мэ сыда къяплэ пшІоигъор?*

— Адыгейм и Президентэу ТхъакІушынэ Аслъан, Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, АР-м и Лъэпкъ театрэу Іоф зы-щысшІэрэм Москва сызэрэкІо-штыр ашІэштыгъ. Лъэпкъхэр зэфэзыщэрэ пчыхъзэхыхъэр мыгъэ илгъэс 60 сызэрэхъугъэм фэгъэхыгъэуи щытыгъ. Ахэр кызыдэслыгъэхэкІэ, «Адыгэ макъэм» еджэхэрэм лъытэны-

— *Ленинград уцеджагъ, Іэкіыб хэгъэгъухэм уацашІэ. Уипчыхъзэхыхъэхэр лъыбгъэ-кІотэщтха?*

— Ленинград хэкум щызэхэ-щэгъэ Адыгэ Хасэм сырагъэблэ-гъагъ, сипчыхъзэхыхъэ Санкт-Пе-тербург щыкІошт. Израиль ис ады-гэхэм макъэ кысагъэлугъэшъ, гъогу чыжъэ сытхъанэу зысэгъэ-хъазыры. Тилъэпкъэгъухэр зэбгы-рыдзыгъэху дунаим щэпсэхуэми, культурэм тыщылажъэзэ нахъыбэрэ тызэлъысын тлэкІышт.

— *УигухлъышІухэр Тхъэм кыбдегъэхъух.*

Сурэтым итыр: **Урысыем инароднэ артистэу Кукэнэ Мурат.**

кыІоштыгъэ оредхэри сипро-граммэ хэтыгъэх. Сызыхэлэжъэ-гъэ кинофильмэхэм ащыщхэм ягугъу щытшІыгъ. Къыхэзгъэ-щы сшІоигъу зэлъашІэрэ театро-ведэу, АР-м культурэмкІэ изас-луженнэ ІофышІэу Шхъэлэхъо Светланэ пчыхъзэхыхъэр дэгъу дэдэу зэрэзрищагъэр, сІофшІа-гъэ икъоу кызыэрэріотыкІыгъэр. Ащ лъэшэу сыфэраз.

— *Ащ фэдэ пчыхъзэхыхъэ-хэр Москва бэрэ щызэхашъа?*

— Адыгейм дэгъоу шашІэхэрэ Бэгъ Саид, Гъот Аслъан ятвор-чествэ ехыылэгъэ зэхыхъэхэр шІукІэ агу къэкІыжъых, нэмыкІ зэлукІэгъухэри гъэшІэгъоныгъэх.

— *Мурат, Москва уипчы-хъзэхыхъэ зэрэщыкІуагъэм сыда узэригъэгъуишысагъэр?*

— Зэлъэпкъэгъумэ ящылэкІэ-псэукІэ урысхэм, нэмыкІ лъэпкъ-хэм ябгъашІэ пшІоигъомэ, ащ фэдэ зэхыхъэхэр бгъэлъэплэнхэ-фае. Сыдми узэхъанышъ, узэ-щытхъужыныр арэп къасІорэм къыхэзгъэщырэр. Цыфхэм агу илбыр искусствэм ыбзэкІэ зэра-

— Адыгэ Республикэм и Пре-мьер-министрэ игуадзэу, Адыгэ Республикэм и Полномочнэ лЫкІоу Урысыем и Президент дэжъ щылэ Хъопсэрыкъо Мурат зэхыхъэм кІэщакІо фэхъугъ, — еІо Кукэнэ Муратэ. — СшІэрэп гущылэкІэ икъоу кызыэрэсіотэ-жъыштыр — гъунэ имылэу зэ-хэщакІомэ сафэраз. Бэрээдж Вадими, Къэбэртэе Эмми, нэ-мыкІхэми пчыхъзэхыхъэм цыф-хэр къещэлІэгъэнхэм, унэшъо хэхыгъэм тетэу гъэзекІогъэным фэшІ зэшІуахыгъэр бэ.

— *Мурат, зэхыхъэр дэгъоу зэрэкІуагъэм тыщыгуаэзми, уитворчествэ зышІогъэшІэ-гъонхэм къафэпІуатэ ашІо-игъу уипрограммэ зэрэбгъэп-сыгъагъэр.*

— Адыгэ Республикэм икъэ-ралыгъуабзэху урысыбзэкІи, адыгабзэкІи зэхыхъэр кІуагъэ. Къуекъо Налбый, Хъунэго Са-идэ, нэмыкІхэм яусэмэ — ады-габзэкІэ, Чеховым, Шукшин, Зоценкэм атхыгъэхэм урысыб-зэкІэ сыкъяджагъ. Высоцкэм

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

«Налмэсыр» лъэпкъхэм афэуджы

Адыгэ лъэпкъым икультурэ, итарихъ дуна-им цызыгъашІэрэмэ ащыщ Къралыгъо акаде-мическэ ансамблэу «Налмэсыр». Илгъэс къэс Іэкіыб хэгъэгъумэ концерт-хэр къащеты, фестивальхэм щытхъуцІэхэр къащыдехы.

— Зэфэхысыжъ концерт къэкІошт мазэм Мыекъуа-пэ щыгІишът, — еІо «Нал-мэсым» ихудожественнэ па-щэу, АР-м инароднэ артис-тэу Къулэ Мыхъамэд. — Лъэпкъ искусствэр дгъэб-гъоныр типшъэрыл. Тикъа-шъохэмкІэ ІофшІагъэу тилэр пчыхъзэхыхъэм къыщыд-гъэлъэгъошт.

«Налмэсым» тырэгъушхо. Лъэпкъхэм языІыныгъэ зыгъэпытэрэ ансамблэ цІэ-рыІом мы мафэхэм Красно-дар крайм концертхэр къы-щетых. Зэкъошныгъэм ип-чыхъзэхыхъэу «Налмэсым» зэхищэщтыр илгъэсыр зыщи-кІышт уахътэм тефэу Крас-нодар щыкІошт.

Сурэтым итыр: «Налмэ-сыр» къэшьо.

АТЛЕТИКЭ ОНТЭГЪУР

Джамбэчыехэр анахъ лъэшых

Адыгэ Республикэм атлетикэ онтэ-гъумкІэ изэнэкъокъуху Мыекъуапэ щыкІуагъэмэ 1995-рэ илгъэсым ыкІи ащ ыуж къэхъугъэ кІалэхэр ахэлэ-жъагъэх. Апэрэ чыплэхэр анахы-бэу кыдэзыхыгъэмэ Джамбэчые къыкІыгъэ батырхэр ащыщых.

Яонтэгъугъэ елгытыгъэу Адыгэ Респу-бликэм апэрэ чыплэхэр къыщыдэзыхыгъэхэр: Беданэкъо Тимур, кг 34-рэ, ШхончбэшІэ Руслъан, кг 46-рэ, Къумыкъу Аслъан, кг 69-рэ, зэкІэри Джамбэчые щышых, тренер-кІэлэгъаджэу Чэмбэхъу Анзор егъасэх. Аферым, къоджэ батырхэр!

Улагэ щыпсэхуэрэ Левин Муратрэ, кг 38-рэ, ХъэкІэлІ Бислъанрэ, кг 50, республикэм иче-пионых. Гъобэкъуае зыщегъасэ Іэшъынэ Салбый, кг 56-рэ, Перфилов Роман, кг 62-рэ, Инэм щэпсэу, Долэ Аслъан, кг 69-м къехъу, Штурбинэм зыщегъасэ — ахэри чемпионых.

АР-м атлетикэ онтэгъумкІэ и СДЮСШОР идиректорэу, РСФСР-м изаслуженнэ трене-рэу Хъуажъ Мэджыдэ кызыэрэтіІуагъэу, 2011-рэ илгъэсым Урысыем и Къыблэ шъо-лбыр испартакиадэ щыІэшът. Тибатыр ныб-жыкІэмэ а зэнэкъокъум зыфагъэхъазыры. Адыгейм ыцІэкІэ спартакиадэм хэлэжъыштыр къыхахынхэм фэшІ Мыекъуапэ щызэхашъгъэ зэнэкъокъур ныбжыкІэхэм ушэтыплэ афэ-хъугъ.

Ушу. Урысыем изэнэкъокъу

А.Къуныжъыр тичемпионмэ ащыщ

УФ-м традиционнэ ушумкІэ изэ-нэкъокъухэр Адыгэ къралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкІэ институт щыкІуагъэх. Москва, Сыбыр, нэмыкІхэми къарыкІыгъэ хуль-фыгъэхэр, кІэлэцыкІухэр, ныбжыкІэхэр медальхэм афэбэ-нагъэх.

Адыгэ Республикэм испортсменхэм тагъэгъушІуагъ. Чемпион щытхъуцІэр кы-дэзыхыгъэмэ ащыщ Мыекъуапэ игимна-зиеу N 22-м ия 6-рэ класс щеджэрэ Къу-ныжъ Аслъанбек.

Тренерхэу Владимир Васильченкэмрэ Армен Славиковичрэ А. Къуныжъыр агъасэ.

Зэнэкъокъухэр зэрэкІуагъэхэм яхыылІэ-гъэ тхыгъэхэр тигъэзет кыхиуыттытых.

Сурэтым итыр: **Урысыем ушумкІэ идышгъэ медаль кыдэзыхыгъэ Къу-ныжъ Аслъанбек.**

НэкІубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбий.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КъыдзыгъэкІырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ ІофхэмкІэ,
Іэкіыб къралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
ккэгъухэм адырІэ
зэпхыныгъэхэмкІэ
ыкІи къэбар жъу-
гъэм иамалхэмкІэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шхъаІэр**

**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редакциер
зыхъышІэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъаІэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкІыжъ зы-
хырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхъаты-
гъэр:**
Урысые Федерацием
хэутын ІофхэмкІэ,
телерадиокъэтын-
хэмкІэ ыкІи зэлы-
ІэсыкІэ амалхэмкІэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэІоры-
шІанІ, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-
тыхэрэм мышып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкІэ къэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кІыжъ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажэхэр-
рэмрэ яепІыкІэ
зэтемыфэн ылгъэ-
кІышт. Гъэзет-
еджэхэм къыт-
фагъэхъырэ тхы-
гъэхэр зэхэтыф-
хэрэп ыкІи къэ-
зытхыгъэхэм
аІэкІэдгъэхъа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ІОГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр

4669

Индексхэр

52161

52162

Зак. 3032

Хэутыным

узщыкІэтхэнэу щыт

уахъгэр

Сыхъатыр 18.00

ЗыщыкІэтхэгъэхэ

уахъгэр

Сыхъатыр 18.00